

LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTAS
ARCHEOLOGIJOS SKYRIUS

Tomas Ostrauskas, Giedrė Grinevičiūtė

**Grybašos 4-os akmens amžiaus gyvenvietės archeologinių tyrinėjimų 1999 metais
ataskaita**

Kultūros paveldo centro archyvas	
Pavada Nr.	39
Spausdintu Nr.	1
Archyvo Nr.	511

Vilnius, 2000

A *au*

Mokslinei archeologinei komisijai

T.Ostrausko

LII Archeologijos skyriaus
mokslinio bendradarbio

Archeologinių tyrinėjimų Grybašos 4-ojoje senovės gyvenvietėje, Varėnos raj. Kaniavos
seniūnija,
Tyrimų programa

Grybašos 4-oji senovės gyvenvietė yra Varėnos raj. Kaniavos seniūnijoje, buvusio Dubos ežero kranto rytinio kyšulio Š dalyje (pav. 1). Gyvenvietė buvo surasta ir išžvalgyta šurfais 1998 metais. Gyvenvietės teritorijoje buvo aptikta keletas įvairialaikių senovės gyvenviečių. Iki šiol ši gyvenvietė nėra įtraukta į saugomų archeologijos paminklų sąrašus.

1999 metais planuojame atliliki žvalgomuosius tyrinėjimus š. Nr.2 vietoje, kur buvo aptikta vėlyvojo neolito keramikos koncentracija. Tyrinėjimų tikslas: patikslinti gyvenviečių chronologiją ir kultūrinę priklausomybę, surinkti medžiagą ežero apylinkių detaliai archeologinei nuotraukai, surinkti pilnaverčius keramikos bandinius petrografinei, spektrinei ir kt. analizėms, pasistengti nustatyti radinių iš V. Šukevičiaus rinkinių su šifrais "Dubos ež." ir "Grybaša" kilmės vietas. Iš viso planuojame ištirti apie 100 kv m plotą.

Tyrinėjimai finansuojami Lietuvos Valstybinio Mokslo ir studijų fondo pagal programą "Žmogaus ir gamtos santykiai nuo seniausių laikų iki Kristaus (X – I tūkst. pr. Kr.) Lietuvoje).

1999.05.10.

Tomas Ostrauskas

16

Leidimas galioja iki 1999 11 30

L E I D I M A S

vykdyti archeologijos tyrimus

1999 06 03   Nr.76
Vilnius

Pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo 23 str. šis leidimas išduotas tyrėjui **T.Ostrauskui**
vykdyti Grybašos 4-ios senovės gyvenvietės, Varėnos raj.,
archeologijos tyrinėjimus,
taip pat naudoti elektronines priemones, sudarinėti planus, filmuoti, fotograuoti, piešti, rinkti radinius ir mėginius tiriamame objekte.
Tyrimų programa: Archeologinių tyrinėjimų Grybašos 4-oje senovės gyvenvietėje, Varėnos raj.,
programa, 1999 05 10, Nr.75.

Prašome visas Lietuvos Respublikos valdžios ir valdymo institucijas, savivaldybes,
valstybines ir privačias įmones, įstaigas ir organizacijas bei asmenis teikti tyrėjui visokeriopą paramą.

Vyr. valstybinis inspektorius

R.Kraujalis

A.V.

NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ APSAUGOS REIKALAVIMAI

Archeologijos tyrimų metu įsipareigoju:

1. Laikytis Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių archeologijos tyrimų leidimų išdavimo tvarkos ir Archeologinių tyrinėjimų ir atsiskaitymo už juos Bendrujų reikalavimų.
2. Kasinėjant ar kitaip judinant žemę nesukelti priežasčių, dėl kurių gali atsirasti nekilnojamosios kultūros vertybės deformacijų (griūčių, nuošliaužų, slinkčių, erozijos židinių).
3. Pranešti kultūros vertybių apsaugos valstybinėms institucijoms ir savivaldybių tarnyboms apie objekto žalojimus.
4. Pabaigus tyrimų darbus, atstatyti nekilnojamosios kultūros vertybės tirtų plotų fizinę būklę ir išorinį vaizdą, kuris numatytas tyrimų programoje.
5. Apie tyrimus informuoti objekto savininkus, valdytojus.
6. Leisti apžiūrėti tiriamąsių vietas kultūros vertybių apsaugos valstybinių institucijų ir savivaldybių tarnybų pareigūnams, paprašius pateikti jiems ši leidimą.
7. Vykdysti šias individualias tiriamos nekilnojamosios kultūros vertybių apsaugos tyrimų metu salygas:

Tyrėjas

(vardo raidė, pavardė)

(parašas)

Atsiskaityta _____

GOS**TURINYS**

Ivadas	1
Tyrinėjimų aprašymas	2
Žvalgymai	2
Perkasų tyrinėjimai	7
Išvados	9
Šurfų radinių sąrašas	10
Tirto ploto radinių sąrašas	11
Titnago dirbinių tipologija	16
Titnago dirbinių sąrašas	25
Keramikos tipologija	34
Ornamentuotos keramikos sąrašas	44
Iliustracijų sąrašas	45
Iliustracijos	46

IVADAS

Grybašos 4-a senovės gyvenvietė, Varėnos raj., Kaniavos sen., yra buvusio Dubos ežero šiaurinėje pakrantėje, ant terasos, apie 500 m nuo Margių kaimo (žem. 1). Gyvenvietė pavadinta Grybašos 4-a remiantis Lietuvos archeologijos atlaso I tomo duomenimis (LAA t.I., p.38). Atrodo, ji buvo žinoma ir V.Šukevičiui. Gyvenvietės teritorijoje auga senas miškas, kai kur matyti duobės, iškastos gesinant mišką.

1998 metais Grybašos 4-a gyvenvietė buvo surasta T. Ostrausko archeologinių žvalgymų metu. 1999.07.03.-07.08. dr. T. Ostrausko vadovaujama Lietuvos Istorijos instituto archeologinė ekspedicija ištyrė 69,5 m² plotą. Dirbo Vilniaus universiteto archeologijos specialybės studentai.

Brėžiniai ir piešiniai G. Grinevičiūtės, fotografavo dr. T. Ostrauskas.

Radiniai perduoti LNM.

Leidimas (atviras lapas) nr. 76 išduotas T. Ostrauskui pagal tyrinėjimų programą nr. 75.

TYRINĖJIMŲ APRAŠYMAS

Tyrinėjamas plotas buvo suskirstytas 1 m² dydžio kvadratais. Perkasos išdėstytos statmenai kranto linijai. V perkasos kraštas yra 160,5 m nutolęs į R nuo kelio Margiai – Grybaša posūkio į ŠR R krašto taško, esančio 5 m į Š nuo terasos krašto. Pietinis perkasos kraštas yra 7 m atstumu nuo terasos krašto (žem. 2) Kvadratai joje iš PR į ŠV sužymėti raidėmis G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, R, S , o išilgai kranto, iš PV į ŠR – skaičiais nuo 47 iki 52 (žvalgomieji šurfai – atitinkamai pagal sistemą) (pav. 1).

Titnago nuoskalos ir neornamentuota keramika buvo rinkta atskirai kiekvienam kvadratui bei dūrvožemio ir smėlio sluoksniams. Titnago dirbinių, ornamentuotų šukių padėtis fiksuota X ir Y koordinatėse bei žymėta sluoksnio dalį atžvilgiu.

Žvalgymai

Norint žeriu nustatyti gyvenvietės vietą, buvo iškasti 23 0,25 m² dydžio žvalgomieji šurfai (2 iš jų vėliau pateko į tyrinėtą plotą). Gauta informacija leido tiksliau išdėstyti perkasas gyvenvietės atžvilgiu. Pieštos R sienelės (pav. 3, 4), radinius žr. radinių sąraše bei titnago dirbinių lentelėje.

Šurfas C-50d nuo perkasos G-50 kvadrato P sienelės nutolęs 3,5 m 162° azimutu.
Stratigrafija: Iki 20-24 cm gylio tėsėsi pilkas miškožemis, gelsvas smėlis buvo 34-37 cm storio, balsvas smėlis – įžemis prasidėjo 45 cm gylyje. Radiniai slūgsojo iki 41 cm. Miškožemyje rasta: 1 nuoskala, 1 skeltė, 1 puodo šukė, 16 perdegusių kauliukų. Smėlyje buvo 7 nuoskalos.

Šurfas H-43d buvo nutolęs nuo perkasos G-49 kvadrato V sienelės 5 metrus 252° azimutu. **Stratigrafija:** 16-21 cm storio miškožemis, 33-36 cm storio gelsvas smėlis, giliau – balsvas smėlis. Radiniai buvo iki 45 cm gylio. Miškožemyje pasitaikė 14 nuoskalų, 4 skeltės, 3 šukės su mineralinėmis priemaišomis. Smėlyje buvo 50 nuoskalų, 6 skeltės, skaldytinio dalis, 1 šukė.

Šurfas **H-38d** nutolęs 4.5 m nuo šurfo H-43d ta pačia kryptimi. Stratigrafija: iki 24 cm storio miškožemis, 36-38 cm storio gelsvas smėlis, 60-62 cm gylyje buvo balsvas smėlis – ižemis. Radiniai buvo iki 52 cm gylio. Miškožemyje rasta 18 nuoskalų, 2 skeltės, 1 šukė. Gelsvame smėlyje buvo 54 nuoskalos, 1 skeltė, lancetas su smaigaliu viršutiniame skeltės gale ir natūraliu pagrindu (neolitinio tipo), grandukas, 3 šukės.

Šurfas **H-55d** nutolęs 2.5 m nuo kvadrato H-52 rytinės sienelės 72° azimutu. Stratigrafija: 20-23 cm storio pilkas miškožemis, 16-18 cm storio gelsvas smėlis, 36-41 cm gylyje buvo balsvas smėlis – ižemis. Radiniai buvo iki 34 cm gylio. Miškožemyje rasta 33 nuoskalos, 1 skeltė. Smėlyje rasta 111 nuoskalų, 4 skeltės, 1 retušuota skeltė, 1 šukė.

Šurfas **H-60d** nutolęs 4.5 m nuo šurfo H-55d ta pačia kryptimi. Stratigrafija: 20-23 cm storio miškožemis, 34 cm storio gelsvas smėlis, 56 cm gylyje balsvas smėlis – ižemis. Po miškožemiu, apie 20 cm gylyje, atsidengė pilkai gelsvo smėlio dėmė su labai smulkiais angliukais. Ji buvo 45 cm gylio. Radiniai buvo paplitę iki 35 cm gylio. Miškožemyje rasta 57 nuoskalos, 2 skeltės, 1 retušuota skeltė. Gelsvame smėlyje buvo 44 nuoskalos, 10 skelčių, 1 mikrorėžtukas, 1 galinis gremžtukas.

Šurfas **S-45d** buvo nutolęs 1 metrą nuo kvadrato S-47 vakarinės sienelės 252° azimutu. Stratigrafija: 17-19 cm storio miškožemis, 32 cm storio gelsvas smėlis, 53 cm gylyje balsvas smėlis – ižemis. Radiniai buvo iki 30 cm gylio. Miškožemyje rasta 9 nuoskalos, 1 skeltė, 3 šukės. Gelsvame smėlyje buvo 9 nuoskalos, 2 pirminės skeltės, 30 šukių (22 su augalinėmis, 8 – mineralinėmis priemaišomis).

Šurfas **S-40d** buvo nutolęs 4.5 m nuo S-45d ta pačia kryptimi. Stratigrafija: 22-19 cm storio miškožemis, 24-30 cm storio dirvožemis, 46 cm gylyje – balsvas smėlis – ižemis. Radiniai buvo paplitę iki 33 cm gylio. Miškožemyje rasta 1 nuoskala. Gelsvame smėlyje buvo 12 nuoskalų ir kampinis rėžtukas.

Šurfas **S-35d** buvo nutolęs nuo S-40d 4.5 m ta pačia kryptimi. Stratigrafija: 16-19 cm storio miškožemis, 26-28 cm storio gelsvas smėlis, 46 cm gylyje buvo balsvas smėlis –

įžemis. Radiniai buvo paplitę iki 25 cm gylio. Miškožemyje rasta 1 nuoskala ir 1 šukė. Gelsvame smėlyje buvo 2 nuoskalos ir 2 šukės, 1 perdegės kaulukas.

Šurfas **S-30d** buvo nutolęs 4.5 metro nuo S-35d ta pačia kryptimi (252°). Stratigrafija: 22-27 cm storio pilkas miškožemis, 26-28 cm storio gelsvas smėlis, įžemis – balsvas smėlis buvo 50 cm gylyje. Radiniai buvo paplitę iki 35 cm gylio. Miškožemyje rasta 13 nuoskalų. Smėlyje buvo 30 nuoskalų, 4 skeltės, 1 retušu ir nuskėlimu suformuotas šoninis réžtukas.

Šurfas **S-25d** buvo nutolęs 4.5 m nuo šurfo S-30d ta pačia kryptimi. Stratigrafija: 19-24 cm storio miškožemis, 24-28 cm storio gelsvas smėlis, 48 cm gylyje balsvas smėlis – įžemis. Radiniai buvo sutinkami iki 42 cm gylio. Miškožemyje rasta 3 nuoskalos, 2 skeltės. Gelsvame smėlyje buvo 11 nuoskalų, 2 skeltės, 3 šukės.

Šurfas **S-55d** buvo nutolęs nuo kvadrato S-50 4.5 metro 72° azimutu. Stratigrafija: 16-19 cm storio miškožemis, 25-28 cm storio gelsvas smėlis, 44 cm gylyje balsvas smėlis – įžemis. Radiniai buvo iki 28 cm gylio. Miškožemyje rasta 9 nuoskalos, 2 skeltės, 1 šukė. Smėlyje buvo 28 nuoskalos, 5 skeltės, 1 retušuota nuoskala, 1 retušuota skeltė.

Šurfas **S-60d** buvo nutolęs 4.5 m nuo šurfo S-55d ta pačia kryptimi. Stratigrafija: 14 cm storio miškožemis, 18-20 cm storio gelsvas smėlis, 32 cm gylyje buvo įžemis – balsvas smėlis. Radiniai buvo paplitę iki 26 cm gylio. Miškožemyje jų nebuvo, smėlyje pasitaikė 3 nuoskalos ir 2 skeltės, 1 šukė.

Šurfas **S-65d** buvo nutolęs nuo S-60d 4.5 m ta pačia kryptimi (72° azimutu). Stratigrafija: 12-14 cm storio miškožemis, 25-29 cm storio gelsvas smėlis, 39 cm gylyje balsvas smėlis – įžemis. Radiniai buvo paplitę iki 29 cm gylio. Miškožemyje rasta 9 nuoskalos. Gelsvame smėlyje buvo 3 nuoskalos, 2 skeltės.

Šurfas **S-70d** buvo nutolęs 4.5 m nuo S-65d ta pačia kryptimi. Stratigrafija: 20 cm storio miškožemis ir iškart po juo balsvas smėlis – įžemis. Miškožemyje rasta 15 nuoskalų ir 1 šukė. Balsvo smėlio paviršiuje buvo 1 nuoskala ir 1 retušuota skeltė.

Šurfas **S-75d** buvo nutolęs 4.5 m nuo S-70d 72° azimutu. Stratigrafija: 8-9 cm storio miškožemis ir iškart po juo balsvas smėlis – ižemis. Miškožemyje buvo 1 nuoskala, 1 mikrolitinis ašmenėlis. Ižemio paviršiuje rastos 3 nuoskalos.

Šurfas **S-80d** buvo nutolęs 4.5 m nuo S-75d ta pačia kryptimi. Stratigrafija: 10-16 cm storio miškožemis, 16-21 cm storio gelsvas smėlis, 31 cm gylyje ižemis. Radiniai buvo paplitę iki 17 cm gylio. Miškožemyje rastos 5 nuoskalos, 4 šukės. Gelsvame smėlyje buvo 2 nuoskalos.

Šurfas **S-85d** buvo nutolęs 4.5 m nuo S-80d 72° azimutu. Stratigrafija: 10-12 cm storio miškožemis ir iškart po juo balsvas smėlis – ižemis. Miškožemyje rasta 1 retušuota skeltė.

Šurfas **Z-50b** buvo nutolęs 3.5 m nuo kvadrato S-50 šiaurinės sienelės 342° azimutu. Stratigrafija: 19-22 cm storio miškožemis, 34 cm storio gelsvas smėlis, 53 cm gylyje balsvas smėlis – ižemis. Radiniai buvo paplitę iki 50 cm gylio. Miškožemyje rasta 11 nuoskalų. Gelsvame smėlyje buvo 31 nuoskala, 2 skeltės, 11 perdegusių kauliukų.

Šurfas **AC-50d** buvo nutolęs 5 m nuo Z-50b 342° azimutu. Stratigrafija: 23 cm storio miškožemis, 22 cm storio gelsvas smėlis, 45 cm gylyje buvo balsvas smėlis – ižemis. Radiniai paplitę iki 32 cm gylio. Miškožemyje rasta 8 nuoskalos, 1 skeltė ir 1 skaldytinis.

Šurfas **AH-50d** buvo nutolęs 4.5 m nuo šurfo AC-50d 342° azimutu. Stratigrafija: 21 cm storio miškožemis, 17-20 cm storio gelsvas smėlis, 38 cm gylyje balsvas smėlis – ižemis. Radiniai buvo paplitę iki 35 cm gylio. Miškožemyje rastos 4 nuoskalos. Smėlyje buvo 1 nuoskala, 2 skeltės ir 1 dirbinio fragmentas.

Šurfas **AM-50b** buvo nutolęs 5 m nuo šurfo AH-50d. Stratigrafija: 20-22 cm storio miškožemis, 27-28 cm storio gelsvas smėlis, 47 cm gylyje buvo balsvas smėlis – ižemis. Radiniai buvo paplitę iki 30 cm gylio. Miškožemyje rastos 3 nuoskalos. Smėlyje buvo 1 nuoskala.

Dvidešimties vieno žvalgomojo šurfo **stratigrafija** buvo gana panaši (pav. 3, 4). Pilko miškožemio sluoksnio storis svyravo nuo 8 iki 27 cm. Šiame sluoksnyje visuose šurfuose

(išskyrus S-60d) aptikta titnago radinių, aštuoniuose šurfuose rasta keramikos šukių (žr. radinių sąrašą). Giliau slūgsojo iki 38 cm storio gelsvo smėlio kultūrinis sluoksnis. Tiktai šurfuose S-70d, S-75d, S-85d jis buvo nupustytas, ir po miškožemiu glūdėjo balsvas įžemis. Kitur po kultūrinu sluoksniu apie 46-50 cm gylyje slūgsojo balsvas smėlis – įžemis.

Gelsvame smėlyje visuose šurfuose aptikta titnago **radinių** (555 vnt.), gausiausiai jų buvo sluoksnio viršutinėje bei vidurinėje dalyse. Septyniuose šurfuose rasta keramikos šukių (žr. radinių sąrašą). Iš titnaginių dirbinių rasti: 1 lacetas, 1 mikrolitinis ašmenėlis, 1 gremžtukas, 2 rėžtukai, retušuotų skelčių bei nuoskalų, be to, surinkta apie 50 skelčių. Aptikta ankstyvojo neolito keramikos su augalinėmis priemaišomis molio masėje (23) bei puodų šukių, kurių molio masė buvo liesinta grūstu granitu (33 šukės).

Perkasų tyrinėjimai

Pagrindinis tirtas plotas (64 m^2) buvo orientuotas statmenai buvusio ežero krantui 342° azimutu (Y ašis) ir apjungė tris 2m pločio ir įvairaus ilgio perkasas (pav. 1). 1m^2 dydžio kvadratai sužymėti raidėmis nuo G iki S (iš PR į ŠV). X ašis nukreipta į ŠR, kvadratai sužymėti skaičiais nuo 47 iki 52. I šių plotų įėjo ir 1998 m. žvalgomasis šurfas.

Stratigrafija

Perkasų paviršiu dengė 12–36 cm storio miškožemis (pav. 3). Jau šio sluoksnio viršutinėje dalyje buvo aptinkami radiniai. Giliau slūgsojo 10–40 cm storio gelsvo smėlio kultūrinis sluoksnis. Gelsvame smėlyje, apie 37 cm gylyje, išryškėjo maždaug 37 cm skersmens tamsiai pilko smėlio dėmė, kurios apačioje buvo labai smulkių angliukų. Link centro dėmė kiek tamsėjo, aplink ją esantis kultūrinis sluoksnis buvo pilkai gelsvas. Dėmėje rasta daug įvairaus dydžio granito nuoskalų, skaldytų akmenų. Aptikta titnago skalda perdegusi, pasitaikė vienas réžtukas. Dėmės gylis siekė 30 cm. Matyt, tai buvusi laužavietė. Gelsvame smėlyje radiniai gausiausiai buvo aptinkami sluoksnio viršutinėje bei vidurinėje dalyse. Ižemis paprastai būdavo pasiekiamas 45–55 cm gylyje.

Radiniai

Tirtame plote miškožemyje ir kultūriniam sluoksnijam aptiki pagrinde dviejų laikotarpių radiniai: ankstyvojo neolito bei vėlyvesnio, galbūt, ankstyvojo žalvario amžiaus. Jie buvo persimaišę ir paplitę vienodai visame kultūriniam sluoksnijam, todėl stratigrafiškai buvo neatskiriami.

Surinktos 299 ankstyvojo neolito Nemuno kultūros puodų šukės, kurių molio masė buvo liesinta augalinėmis priemaišomis. Jos priklausė ≥ 2 puodams. Vienas jų, puodas nr.7, buvo dailintas iš vidaus spaustomis duobutėmis (pav. 9: 1). Puodo nr.8 pakraštėlio šukės neornamentuotos. Keliolika keramikos fragmentų, kurių molio masė liesinta mišriomis priemaišomis, irgi galėtų priklausyti ankstyvajam neolitui. Neaišku, ar šiam laikotarpiui priklauso puodas nr. 9 (pav. 9: 2). Rasta tik 1 pakraštėlio šukė. Ji buvo kiek atlenkta briauna,

S profiliuotės, puošta duobutės įspaudu, molio masėje – augalinės priemaišos. Dalis rastų lancetų, ašmenelių, trikampių mikrolitų, mikrorėžtukų priklauso ankstyvajam neolitui, nors kai kurie mikrolitai labai primena mezolitinius (pav. 6: 2-14). Lancetas įstrižai retušuotu pagrindu ankstyvesnis už neolitinius ir galėtų būti datuotas mezolito viduriu (pav. 6: 1).

Gyvenvietėje rasta 288 keramikos šukė, kurių molio masė liesinta mineralinėmis priemaišomis. Jos priklausė ≥ 6 puodams. Plonasienių puodelių molio masė buvo liesinta grūstu kvarcitu arba smėliu, jie puošti netaisyklingų duobučių (puodas nr.6; pav. 9: 3), trikampelių, tuščiavidurio štampo įspaudais (pav. 9: 4). Puodeliai S profiliuotės. Storasienių indų molio masėje gausu stambiai grūsto granito priemaišų. Puodas nr.1 buvo S profiliuotės, su rumbeliu ant briaunos, kuris puoštas stačiakampiais įspaudais viduje bei išorėje. Sienelės buvo ornamentuotos raštu iš plačių horizontalių ir vertikalių brauktų linijų (pav. 8: 1). Puodas nr.2 buvo I profiliuotės, dailintas rumbeliu su stambiais stačiakampiais įspaudais (pav. 8: 2). Puodas nr.3 – I profiliuotės, jo rumbelis neornamentuotas (pav. 9: 6). Ši keramika turi panašumo su ankstyvojo - vidurinio žalvario amžiaus Tšineco kultūros puodais Baltarusijoje ir Lenkijoje. Panašių puodų taip pat rasta Margių 1-oje bei Katros kaimo akmens amžiaus gyvenvietėse. Su šia keramika galima būtų sieti trikampio antgalio fragmentą, gyvenvietėje dažnai pasitaikiusius netaisyklingus skaldytinius nuoskaloms skelti. Gremžtukų, rėžtukų ir kitų titnago dirbinių kultūrinę priklausomybę bei datavimą nevienalaikėje Grybašos 4-oje gyvenvietėje nusakyti sunku.

Vėlyvojo paleolito radinių kompleksui priklausė svidrinis strėlės antgalis nulūžusia viršūne (pav. 7: 5), dalis retušu ir nuskėlimais suformuotų kampinių bei vien nuskėlimais suformuotų vidurinių rėžtukų, nuo dvigalių skaldytinių nuskeltos skeltės.

IŠVADOS

1999 metais Grybašos 4-oje gyvenvietėje ištirtas 69,25 m² plotas, surinkti 3790 žmogaus apdirbtį titnagai bei 654 lipdytinės keramikos šukės. Buvo aptikti susimaišę kelių laikotarpių radiniai, kurių daugumą galima skirti dviem kompleksams: ankstyvojo neolito Nemuno kultūros ir neaiškios kultūrinės priklausomybės, galbūt, ankstyvojo žalvario amžiaus. Pavieniai radiniai buvo datuoti vėlyvuoju paleolitu bei viduriniu mezolitu.

Grybašos 4-os gyvenvietės tyrinėjimus vertėtų testi su tikslu išsiaiskinti savitos, matyt, povirvelinės keramikos kultūrinę ir chronologinę priklausomybę.

ŠURFŲ RADINIAI

S -smėlis   D - dirvožemis

Kv.	Titnago radiniai D S	Iš jų perdegę D S	VISO	Keramika:		VISO	Kiti radiniai D S
				Aug. prm. D	Miner. prm. D S		
C-50d	2 7	- 5	9	- -	1 -	1	16 perd. kaul. -
H-38d	20 27	- 18	47	- -	1 3	4	- 2 perd. kaul.
H-43d	16 57	- 28	73	- -	3 1	4	- 4 perd kaul., 2 sk. akm., 11 gran. nuosk.
H-55d	34 116	- 22	150	- 1	- -	1	- 1 gran.nuosk.
H-60d	60 54	- 7	114	- -	- -	0	- -
S-25d	5 13	- 5	18	- -	- 3	3	- 1 perd. kaul.
S-30d	13 35	- 20	48	- -	- -	0	- -
S-35d	1 2	- -	3	- -	1 2	3	- 1 perd. kaul.
S-40d	1 13	- 2	14	- -	- -	0	- -
S-45d	10 11	- 3	21	- 22	3 8	33	- -
S-55d	11 35	- 1	46	- -	1 -	1	- -
S-60d	- 5	- -	5	- -	- 1	1	- -
S-65d	9 5	- 2	14	- -	- -	0	2 gran. nuosk -
S-70d	15 2	- -	17	- -	1 -	1	- -
S-75d	2 3	- -	5	- -	- -	0	- -
S-80d	5 2	- -	7	- -	4 -	4	- -
S-85d	1 -	- -	1	- -	- -	0	- -
Z-50b	11 33	- 11	44	- -	- -	0	- 11 perd. kaul.
AC-50d	8 8	- 7	16	- -	- -	0	- -
AH-50d	4 4.	- 1	8	- -	- -	0	- -
AM-50b	3 1	- 1	4	- -	- -	0	- -

RADINIAI TIRTAME PLOTE

Kv.	Titnago Radiniai D S	Iš jų perd egę D S	VISO	Keramika:			VISO	Kiti radiniai D S
				Augali nės pr. D S	Mineral inės pr. D S	Mišrios pr. D S		
G-49	22		51		4		15	
	29	12		6	5			
G-50	22		39			2	4	
	17	7			2			
G-51	14		47	1	1		10	
	33	20		2	6			
G-52	17		42	3	3		31	
	25	14		1	24			
H-49	17		61				0	
	44	14						
H-50	23		61	1	3		10	
	38	22			6			
H-51	20		48	1	2		20	
	28	11		7	10			
H-52	7		13		1		7	
	6	4		4	2			
I-47	27		129		6		8	
	102	36		1	1			
I-48	16		68	1	1		8	
	52	14		5	1			
I-49	6		39		3		10	
	33	10		1	4	2		
I-50	10		35	2			10	
	25	11			8			
I-51	6		46		1		15	
	40	10		13	1			
I-52	8		38	2			2	
	30	9						
J-47	33		88	7	1		63	
	55	16		52	3			
J-48	14		64				36	
	50	13		25	6	5		
J-49	5		31		1		7	
	26	10		3	3			
J-50	8		30				8	
	22	10			8			
J-51	3		18				1	
	15	6				1		
J-52	7		26		1		4	
	19	9			3			
K-47	12		75	1			13	
	63	17		10	2			
K-48	3		49				24	
	46	6		24				

K-49	9 99	35	108	4 5	1 5		15	
K-50	10 44	11	54		1 12		13	
K-51	13 28	11	41		2 3		5	
K-52	7 29	10	36		3		3	
L-47	7 44	26	71				0	
L-48	8 42	18	50	1			1	
L-49	12 97	45	109	2 1	3 5		11	
L-50	1		1				0	
L-51	11 36	11	47		5		5	
L-52	6 66	23	72		2		2	
M-47	28 76	17	104	1 2			3	
M-48	19 53	22	72		1 1		2	
M-49	6 30	17	36		1 4		5	
M-50	13 36	13	49		1 3		4	
M-51	12 74	11	86		4		4	
M-52	10 124	34	134		1 5		6	
N-47	26 49	8	75				0	
N-48	17 81	19	98	1	2 1		4	
N-49	16 24	2	40		1		1	
N-50	16 12	7	28		1 1		2	
N-51	6 23	6	29	10	1 10		21	
N-52	5 110	22	115	4	1 11		16	2 perd kaul.
O-47	32 73	22	105	2 2	1		5	
O-48	28 66	16	94				0	
O-49	12 23	10	35				0	

O-50	16 22	5	38		1 9	1	11	
O-51	6 28	13	34		1		1	
O-52	17 31	12	48		1		1	
P-47	28 84	17	112				0	
P-48	28 35	3	63		1		1	
P-49	12 23	6	35	1	1 2		4	
P-50	12 7	1	19		3		3	
P-51	6 27	14	33	1	12		13	
P-52	16 7	3	23		2		2	
R-47	4 30	7	34		1		1	
R-48	11 27	2	38		1		1	
R-49	14 22	6	36		3		3	
R-50	6 6	4	12		2 2		4	
S-47	16 78	37	94	88	1 4		93	30 perd. kaul.
S-48	12 37	16	49		25		25	
S-49	12 13	9	25				0	
S-50	2 46	12	48	1			1	

AKMENYS

Nr.	Kv. Nr.	Y - X	Sluoksnis	Aprašymas
1	J-49	30-83	2v	Skaldytas; 3,5x3,5x3
2	J-50	34-30	2	Skaldytas 9,5x4,5x2
3	N-49	35-67	2	Skaldytas 4x2x2
4	O-50	84-99	2v	Granitas skaldytas 6,5x4x3
5	O-49	72-21	2	Skaldytas 7x7,5x5
6	O-49	80-1	2	Granitas perdeges 8x7x6
7	L-49	55-59	2v	Granitas skaldytas 3x2x1,5
8	M-49	50-43	2	Granitas skaldytas 5x4,5x2
9	L-49	55-45	2	Granitas skaldytas 3x2x1
10	G-50	35-70	2a	Skaldytas 5x4x1,2

11	H-49	40-10	2a	Granitas skaldytas 3x2x1
12	K-47	46-20	2v	Skaldytas 4x3x2,5
13	S-48	25-6	2	Skaldytas 6x5x3
14	P-48	40-20	2	Granitas skaldytas 3x2,5x1,5
15	I-48	1-89	2	Granitas skaldytas 4,5x3,5x2
16	M-48	58-10	2	Granitas skaldytas 5x3,5x1,5
17	P-48	32-18	2a	Skaldytas 3,5x3x1
18	P-48	31-6	2a	Skaldytas 3,5x3,5x1,5
19	M-51	30-15	2	Skaldytas 6x4x1
20	N-52	14-20	2v	Granitas skaldytas 6x5,5x2,5
21	L-51	44-16	2v	Granitas skaldytas 3x2,5x2
22	M-52	40-42	2v	Granitas skaldytas 7x4x2,5
23	M-52	50-47	2	Granitas skaldytas 6x4x1,5
24	O-52	27-62	2	Granitas skaldytas 5,5x3,5x2,5
25	G-51	30-70	2	Skaldytas 4,5x3,5x2,5
26	N-52	70-8	2	Skaldytas 4x2,5x1
27	N-52	80-12	2	Skaldytas 4x2,5x1
28	M-52	75-55	7	Granito nuoskalėlė
29	M-52	23-40	7	Skaldytas 5,5x3x2
30	M-52	69-59	7	Akmens nuoskala
31	M-52	65-71	7	Granito nuoskalėlė
32	M-52	70-60	7	Granito nuoskalėlė
33	M-52	69-62	7	Granito nuoskalėlė
34	M-52	69-60	7	Granito nuoskalėlė
35	M-52	74-55	7	Granito nuoskalėlė
36	M-52	66-56	7	Granito nuoskalėlė
37	K-52	50-10	2	Skaldytas 9x6,5x5,5
38	I-51	30-70	2a	Skaldytas 4x3,5x1
39	M-52	88-56	7	Granito nuoskalėlė
40	M-52	86-52	7	Granito nuoskalėlė
41	M-52	82-46	7	Granito nuoskalėlė
42	M-52	78-42	7	Granito nuoskalėlė
43	M-52	72-46	7	Granito nuoskalėlė
44	M-52	68-44	7	Granito nuoskalėlė
45	M-52	64-50	7	Granito nuoskalėlė
46	M-52	60-46	7	Granito nuoskalėlė
47	M-52	60-46	7	Granitas skaldytas 4x3,5x3
48	M-52	72-58	7	Skaldytas 7x6x3,5
49	M-52	77-60	7	Skaldytas 8x6,5x5
50	M-52	76-52	7	Granitas skaldytas 5x3x2
51	M-52	57-70	7	Granito nuoskalėlė
52	M-52	62-66	7	Granito nuoskalėlė
53	G-49		2	Granito nuoskalėlė
54	G-50		2	Granito nuoskalėlė
55	H-49		2	Granito nuoskalėlė
56	I-48		2	Granito nuoskalėlė
57	I-48		2	Granito nuoskalėlė
58	I-48	.	2	Granito nuoskalėlė
59	I-48		2	Granito nuoskalėlė
60	I-48		2	Granito nuoskalėlė

61	I-48		2	Granito nuoskalélè
62	I-48		2	Granito nuoskalélè
63	I-48		2	Granito nuoskalélè
64	I-48		2	Granito nuoskala 3x1
65	I-48		2	Granito nuoskala 2,5x1
66	I-51		2	Granito nuoskalélè
67	K-50		2	Granito nuoskalélè
68	L-49		2	Granito nuoskalélè
69	L-51		2	Granito nuoskalélè
70	M-49		2	Granito nuoskalélè
71	M-49		2	Granito nuoskalélè
72	M-49		2	Granito nuoskalélè
73	M-49		2	Granito nuoskalélè
74	M-49		2	Granito nuoskalélè
75	M-51		2	Granito nuoskalélè
76	M-52		2	Granito nuoskalélè
77	M-52		2	Granito nuoskalélè
78	M-52		2	Granito nuoskalélè
79	N-48		2	Granito nuoskalélè
80	N-49		2	Granito nuoskalélè
81	P-50		2	Granito nuoskalélè

TITNAGO RADINIŲ POŽYMIAI
Grybašos 4-a gyvenvietė

Kompleksas:

- A – Ankstyvasis mezolitas
- B – Vėlyvasis neolitas
- C - Ankstyvasis neolitas
- D – Vėlyvasis paleolitas
- E – Ankstyvasis žalvario amžius
- F – Vidurinis neolitas

Ruošinys:

- s – skeltė
- sb – briauninė skeltė
- sp – pirminė skeltė
- sa – antrinė skeltė
- n – nuoskala
- nb – briauninė nuoskala
- np – pirminė nuoskala
- na – antrinė nuoskala
- ks – skaldytinis
- kd – skaldytinio dalis
- ka – skaldytinio aikštélé
- zg – žaliavos gabalas
- ? – neaiškus

Fragmentiškumas:

- s – sveikas
- sa – trūksta fragmento, kampo
- a – apat dalis
- b – vidurinė dalis
- v – viršutinė dalis
- k – kair šonas
- d – deš. šonas
- f – fragmentas

Smaigalio (ašmenų) vieta:

- a – apat gale
- v – virš. gale
- k – kair. šone
- d – deš šone
- ak – apat kair kampe
- ad – apat deš kampe
- vk – virš kair kampe
- vd – virš deš kampe
- n – nenustatoma

Sluoksniai:

1. tamsiai pilkas dirvožemis
  2. pilkai (rudai) gelsvas smėlis
  3. dirbiniai nuo kelio paviršiaus
  4. išvartos ir kiti gamtiniai dariniai
  5. plūgo permestos žemės
  6. gelsvai balsvas smėlis
  7. laužavietė nr.1
- v – viršutinė dalis
 a – apatinė dalis

Skaldymo orientacija

- v – be dvigališkumo požymių
- d – dvigalis
- p – pakeista orientacija

Spalva:

- 1 –rudai pat
- 2 – rusvai pat
- 3 – rausvai pat
- 4 – balsvai pat
- 5 – juosvas
- 6 – pilkas
- 7 – balsvai pilkas nuo perdegimo
- 8 - Baltas

Grybašos 4-os gyvenvietės titnago tipologija

- I. Skaldytinių paruošimo fazės formos.
  - 1.Žaliavos konkrecija,
  - 2.Žaliavos konkrecija su keliais nuskėlimų negatyvais neapibrėžtos formos,
  - 3.Žaliavos konkrecija su pradėto formuoti skaldytinio požymiais (pradėta formuoti ar suformuota fronto vieta, aikštėle, nugarėle),
  - 4.Konkrecija su suformuotais aikštėle ir fronto vieta,
  - 5.Tipų I.2.-I.4. dalys.
  - 6.Pradinės fazės skaldytinis be paviršiaus nužievinimo ir aikštelės bei fronto paruošimo (aikštelė tiesiog nuskelta, fronto vietoje 1 ar 2 nuskėlimai).
- II. Skaldytiniai.
  - 1. Vienagaliai,
    - 1.1. Kūginiai,
      - A. Skeltėms:
      - B. Skeltėms ir nuoskaloms,
      - C. Nuoskaloms.
    - 1.2. Su rankenėle,
      - A. Skeltėms:
      - B. Skeltėms ir nuoskaloms,
      - C. Nuoskaloms.
  - 2. Dvigaliai,
    - 2.1. Su bendru frontu,
      - A. Skeltėms:
      - B. Skeltėms ir nuoskaloms,
      - C. Nuoskaloms.
    - 2.1. Su skirtingais frontais,
      - A. Skeltėms:
      - B. Skeltėms ir nuoskaloms,
      - C. Nuoskaloms.
  - 3.Su pakeista orientacija,
    - 3.1.Vienagaliai,
      - A. Skeltėms:
      - B. Skeltėms ir nuoskaloms,
      - C. Nuoskaloms.
    - 3.2.Dvigaliai,
      - A. Skeltėms:
      - B. Skeltėms ir nuoskaloms,
      - C. Nuoskaloms.
  - 4. Briauniniai (diskiniai),
    - 4.1.Vienpusiai,
      - 4.1. Skaldymui naudotas visas perimetras,
      - 4.2. Skaldymui naudotas ne visas perimetras.
    - 4.2.Dvipusiai
  - 5. Kiti,
    - 5.0.A. Skeltėms,
    - 5.0.B. Skeltėms ir nuoskaloms,
    - 5.0.C. Nuoskaloms.
  - 6. Neapibrėžiamos skaldytinių dalys (neskaitant aprašytųjų kituose punktuose).

III. Pradinės skaldytinių eksploatacijos bei jų atnaujinimo metu nuskelti pataisymai ir nuskėlimai.

1. Nuoskalos, kurių virš 50% dengia žievė.
2. Pirminiai briauniniai nuskėlimai,
  - A. Skeltės,
    - a. be žievės
    - b. su žieve ir nužievinimo negatyvais.
  - B. Nuoskalos.
    - a. be žievės
    - b. su žieve ir nužievinimo negatyvais.
3. Pirminiai nuskėlimai,
  - A. Skeltės,
    - a. be žievės, tik su paviršiaus nužievinimo negatyvais,
    - b. su žieve, paviršiaus nužievinimo ir pirminių nuskėlimų negatyvais,
    - c. su žieve ir pirminių nuskėlimų negatyvais.
  - B. Nuoskalos.
    - a. be žievės, tik su paviršiaus nužievinimo negatyvais,
    - b. su žieve, pirminių ir paviršiaus nužievinimo nuskėlimų negatyvais,
    - c. su žieve ir pirminių nuskėlimų negatyvais.
4. Antriniai, tretiniai ir t.t. nuskėlimai,
  - A. Skeltės,
    - a. be žievės
    - b. su žieve
  - B. Nuoskalos.
    - a. be žievės
    - b. su žieve
5. Pirminis skaldytinio aikštelės nuskėlimas,
  - 5.1. Su briauna,
  - 5.2. Be briaunos.
6. Skaldytinio aikštelės atnaujinimo nuskėlimai,
  - 6.1. Visos aikštelės atnaujinimas,
    1. Skeltas iš fronto pusės,
    2. Skeltas iš šono.
  - 6.2. Aikštelės pakraščių atnaujinimo nuskėlimai
    1. Skeltas iš fronto pusės,
    2. Skeltas iš šono.

IV. Gamybos atliekos.

1. Nuoskalos
  - 1.1. Mažesnės nei 1,5 cm,
  - 1.2. $1,5 \text{ cm} < a < 2,5 \text{ cm}$
2. Tiksliau neapibréžiami nuoskalų fragmentai,
3. Duženos ir trupiniai (neapibréžiami, atsitiktiniai nuskilimai susidarę dėl žaliavos kokybės ir gamtos poveikio),

V. Nuoskalos didesnės nei 2,5 cm,

1. Su vienos krypties negatyvais,
2. Su 2 priešingų krypčių negatyvais,
3. Su kelių krypčių negatyvais.

VI. Skeltės.

1. Skeltė be nuskėlimo nuo dvigalio skaldytinio požymių,
2. Skeltė nuo dvigalio skaldytinio.

VII. Specifinės antrinio apdirbimo atliekos.

1. Mikroréžtukai,
  - 1.1. Skeltės dalies apatiniaime gale,
    - a. be retušo šonuose,
    - b. su retušu šonuose.
  - 1.2. Skeltės dalies viršutiniame gale,
    - a. be retušo šonuose,
    - b. su retušu šonuose.
  - 1.3. Dvigubas,
    - a. be retušo šonuose,
    - b. su retušu šonuose.
2. Skelčių dalijimo atliekos,
  - 2.1. Su išretušavimu 1 šone
    - 2.1.1. Skeltės dalies apatiniaime gale,
      - a. be retušo šonuose,
      - b. su retušu šonuose.
    - 2.1.2. Skeltės dalies viršutiniame gale,
      - a. be retušo šonuose,
      - b. su retušu šonuose.
    - 2.1.3. Dvigubas,
      - a. be retušo šonuose,
      - b. su retušu šonuose.
  - 2.2. Su išretušavimais 2 šonuose
    - 2.2.1. Skeltės dalies apatiniaime gale,
      - a. be retušo šonuose,
      - b. su retušu šonuose.
    - 2.2.2. Skeltės dalies viršutiniame gale,
      - a. be retušo šonuose,
      - b. su retušu šonuose.
    - 2.2.3. Dvigubas,
      - a. be retušo šonuose,
      - b. su retušu šonuose.
  - 2.3. Dvigubas, 1 gale 1, kitame gale kitas, išretušavimai,
    - a. be retušo šonuose,
    - b. su retušu šonuose.
3. Réžtukiniai nuskėlimai,
  - 3.1. Su retušu šone,
  - 3.2. Su retušu ir kitų réžt. nusk. negatyvais šone,
  - 3.3. Su retušu apatiniaime gale,
  - 3.4. Su kitų réžtukinių nuskėlimų negatyvais,
  - 3.5. Be požymiu Nr.1-4.

VIII. Dirbiniai su antriniu apdirbimu.

1. Iškintiniai antgaliai,
  - 1.1. Išskirta plačia įkote,
  - 1.2. Išskirta siaura įkote,
    - 1.2.1. Palikta kuprele,
    - 1.2.2. Kuprele pašalinta plokščiu retušu
      - 1.2.2.1. Plunksnos viršūnė palikta natūrali
      - 1.2.2.2. Plunksnos viršutinė dalis įstrižai nupjauta statmenu retušu iš vieno šono
      - 1.2.2.3. Plunksnos viršutinė dalis įstrižai nupjauta statmenu retušu iš abiejų šonų

- 1.2.2.4. Plunksnos vienas iš šonų tiesiai statmenai retušuotas visame ilgyje
  - 1.2.2.5. Plunksnos virš. dalies apat pusė plokščiai retušuota

  - 1.2.2.6. Plunksnos virš. dalies virš. pusė plokščiai retušuota
  - 1.2.2.7. Plunksnos virš. dalies abi pusės plokščiai retušuotos
  - 1.2.2.8. Plunksnos virš. dalis retušuota šonuose (ar 1 iš jų) ir apat pusėje
  - 1.2.2.9. Plunksnos virš. dalis retušuota šonuose (ar 1 iš jų) ir virš. pusėje
  - 1.2.2.10. Plunksnos virš. dalis retušuota šonuose (ar 1 iš jų) ir abiejose pusėse

  - 1.2.3. Nulaužtu kuprelės galu
  - 1.2.4. Nuskeltu kuprelės galu
  - 1.2.5. Kuprelės gale suformuotu smaigaliu
  - 1.2.6. Grąžto formos retušu suformuota įkote
  - 1.2.7. Įkote suformuota pusiaustatmenu retušu iš viršutinės pusės
  - 1.2.8. Įkote suformuota pusiaustatmenu retušu iš apatinės pusės
  - 1.2.9. Įkote suformuota pusiaustatmenu retušu iš 2 pusių
  - 1.2.10. Smaigalys kuprelės gale su plokščiu retušu, įkoté su plokščiu retušu.

  - 1.3. Įkote išskirta retušu iš vieno šono, kitas šonas nuretušuotas tiesiai visame ilgyje,
  - 1.4. Įkote išskirta tik vienoje iš pusiai,
  - 1.5. Neišskirta įkote
  - 1.6. Fragmentai
2. Antgaliai plokščiai retušuoti paviršiumi.
    - 2.1. Trikampiai
      - 2.1.1. Įgaubtu pagrindu (širdiniai),
      - 2.1.2. Tiesiu pagrindu,
      - 2.1.3. Su įkote
        - 2.1.3.1. Spyglis formos,
        - 2.1.3.2. Plačia įkote.
      - 2.1.4. Ruošiniai
    - 2.2. Rombiniai
    - 2.3. Lapeliniai
      - 2.3.1. Lapo formos (be išskirtos įkotės),
      - 2.3.2. Su išskirta įkote.
    - 2.4. Viršutinės dalys
  3. Mikrolitai.
    - 3.1. Trapecijos
      - 3.1.1. Iš skelčių,
        - 3.1.1.1. plačios ($a > b$, kai a – pagrindas, skeltės ilgis, b – skeltės plotis),
          - 3.1.1.1.1. Natūraliu pagrindu
            - a. simetriška,
            - b. asimetriška.

- 3.1.1.1.2. Retušuotu pagrindu
  - a. simetriška,
  - b. asimetriška.
- 3.1.1.2. vidutinės ($a < b < 1,5a$),
  - 3.1.1.2.1. Natūraliu pagrindu
    - a. simetriška,
    - b. asimetriška.
  - 3.1.1.2.2. Retušuotu pagrindu
    - a. simetriška,
    - b. asimetriška.
- 3.1.1.3. aukštos ($1,5a < b$).
  - 3.1.1.3.1. Natūraliu pagrindu
    - a. simetriška,
    - b. asimetriška.
  - 3.1.1.3.2. Retušuotu pagrindu
    - a. simetriška,
    - b. asimetriška.
- 3.1.2. Iš nuoskalų (skersiniai antgaliai),
  - 3.1.2.1. plāčios ($a > b$, kai a – pagrindas, skeltės ilgis, b – skeltės plotis),
    - 3.1.2.1.1. retušuotu pagrindu,
    - 3.1.2.1.2. natūraliu pagrindu.
  - 3.1.2.2. vidutinės ($a < b < 1,5a$),
    - 3.1.2.2.1. retušuotu pagrindu,
    - 3.1.2.2.2. natūraliu pagrindu.
  - 3.1.2.3. aukštos ($1,5a < b$).
    - 3.1.2.3.1. retušuotu pagrindu,
    - 3.1.2.3.2. natūraliu pagrindu.

3.2. Lancetai.

- 3.2.1. Natūraliu pagrindu,
  - 3.2.1.1. natūralais šonais,
    - a. su palikta mikrorėžt. dalin. išskala,
    - b. nuretušuota mikrorėžt. dalin. išskala.
    - c. smaigaliu suf. retušo pagalba be mkrž dalijimo
  - 3.2.1.2. retušuotais šonais (u).
    - a. su palikta mikrorėžt. dalin. išskala,
    - b. nuretušuota mikrorėžt. dalin. išskala.
- 3.2.2. Nulaužtu pagrindu,
  - 3.2.2.1. natūralais šonais,
    - a. su palikta mikrorėžt. dalin. išskala,
    - b. nuretušuota mikrorėžt. dalin. išskala.
  - 3.2.2.2. retušuotais šonais (u).
    - a. su palikta mikrorėžt. dalin. išskala,
    - b. nuretušuota mikrorėžt. dalin. išskala.
- 3.2.3. Retušuotu pagrindu,
  - 3.2.3.1. Tiesiu,
    - 3.2.3.1.1. natūralais šonais,
      - a. su palikta mikrorėžt. dalin. išskala,
      - b. nuretušuota mikrorėžt. dalin. išskala.
    - 3.2.3.1.2. retušuotais šonais (u).
      - a. su palikta mikrorėžt. dalin. išskala,
      - b. nuretušuota mikrorėžt. dalin. išskala.

- 3.2.3.2.Igaubtu,
  - 3.2.3.2.1.natūralais šonais,
    - a. su palikta mikrorėžt. dalin. išskala,
    - b. nuretušuota mikrorėžt. dalin. išskala.
  - 3.2.3.2.2.retušuotais šonais (u).
    - a. su palikta mikrorėžt. dalin. išskala,
    - b. nuretušuota mikrorėžt. dalin. išskala.
- 3.2.3.3.Įstrižu
  - 3.2.3.3.1.natūraliais šonais,
    - a. su palikta mikrorėžt. dalin. išskala,
    - b. nuretušuota mikrorėžt. dalin. išskala.
  - 3.2.3.3.2.retušuotais šonais (u).
    - a. su palikta mikrorėžt. dalin. išskala,
    - b. nuretušuota mikrorėžt. dalin. išskala.
- 3.2.4.Retušu suformuota įkote,
  - 3.2.4.1.Svidrine, su išlikusia mikrorėžtukinio gdalijimo išskala
  - 3.2.4.2.Plačia, suformuota statmenu pakraštiniu retušu,
    - a. su palikta mikrorėžt. dalin. išskala,
    - b. nuretušuota mikrorėžt. dalin. išskala.
  - 3.2.4.3.Kitokia
- 3.2.5.Su smaigaliais abiejuose galuose,
  - 3.2.5.1.Segmento formos (smaigaliai tame pačiame šone),
    - a. su palikta mikrorėžt. dalin. išskala,
    - b. nuretušuota mikrorėžt. dalin. išskala.
  - 3.2.5.2.Rombo formos (smaigaliai priešinguose šonuose),
    - a. su palikta mikrorėžt. dalin. išskala,
    - b. nuretušuota mikrorėžt. dalin. išskala.
  - 3.2.6.Mikrorėžtuku pagrindo vietoje.
    - a. su palikta mikrorėžt. dalin. išskala,
    - b. nuretušuota mikrorėžt. dalin. išskala.
- 3.3. Stavinogos tipo mikrolitas
- 3.4. Komornicos tipo mikrolitas
- 3.5. Segmentas
- 3.6. Kungemozés tipo įstrižasis mikrolitas
- 3.7. Trikampiai mikrolitai
  - 3.7.1.Lygiašoniai,
  - 3.7.2.Nelygiašoniai,
- 3.8. Ašmenėliai,
  - 3.8.1.Statmenai retušuotu šonu,
    - 3.8.1.1.Su retušu išskirtu smaigaliuku viename iš galų,
    - 3.8.1.2.Be retušu išskirto smaigaliuko viename iš galų,
  - 3.8.2.Statmenai retušuotais šonu ir 1 galu,
    - 3.8.2.1.Šonas ir galas retušuoti toje pačioje pusėje,
    - 3.8.2.2.Šonas ir galas retušuoti skirtingose pusėse,
  - 3.8.3.Statmenai retušuotais galais ir šonu,
    - 3.8.3.1.Šonas ir galai retušuoti toje pačioje pusėje,
    - 3.8.3.2.Šonas ir galai retušuoti skirtingose pusėse,
  - 3.8.4.Statmenai retušuotais galais,
  - 3.8.5.Statmenai retušuotu 1 galu.
- 4.Gremžtukai,
  - 4.1. Galinis,
  - 4.2. Dvigalis,

- 4.3.Pusiaušoninis
  - 4.3.1. Su išskirtu smaigaliu,
  - 4.3.2. Be išskirtu smaigaliu.
- 4.4. Šoninis,
- 4.5. Dvišonis,
- 4.6. Pusiauapskritas,
- 4.7. Apskritas,
- 4.8. Galinis-šoninis.
- 4.9. Tiksliau neapibrėžiama dalis.
- 5.Rėžtukai (suformuoti),
  - 5.1.Retušu ir nuskelmais,
    - 5.1.1.vidurinis,
      - a. kombinuotas su gremžtuku,
      - b. kombinuotas su perforatorium.
    - 5.1.2.šoninis
    - 5.1.3.kampinis
    - 5.1.4.skersinis
  - 5.2.Nuskelmais į skirtinges puses,
    - 5.2.1.vidurinis,
    - 5.2.2.šoninis
    - 5.2.3.kampinis
  - 5.3.Laužimu ir nuskelmais,
    - 5.3.1.vidurinis,
    - 5.3.2.šoninis
    - 5.3.3.kampinis
  - 5.4.Nuskelmais ant natūralaus pagrindo,
    - 5.4.1.vidurinis,
    - 5.4.2.šoninis
    - 5.4.3.kampinis
  - 5.5.Kombinuoti.
  - 5.6.Tiksliau neapibrėžiama dalis.
- 6. Perforatoriai
  - 6.1.Gražteliai,
    - 6.1.1. ašmenys suformuoti gražtiniu retušu,
    - 6.1.2. masyvūs ašmenys suformuoti retušu vienoje iš pusiu,
    - 6.1.3. panaudotas natūralus smaigalys su makroutil. žymėmis
  - 6.2.Ylos (smailūs ašmenys suformuoti vienoje iš pusiu),
    - 6.2.1. ašmenys suformuoti retušu,
    - 6.2.2. panaudotas natūralus smaigalys su makroutil.
- 7. Grandukai
  - 7.1.Su įgaubtais ašmenimis
  - 7.2.Su išgaubtais ašmenimis
  - 7.3.Su tiesiais ašmenimis
  - 7.4.Retušuotu visu perimetru
- 8.Peiliai
  - 8.1. Riestais ašmenimis ,
  - 8.2. Tiesiais ašmenimis,
  - 8.3. Dvišoniais ašmenimis,
  - 8.4. Istrižais ašmenimis su smaigaliu

9.Kirveliai

9.1. Nuoskaliniai,

9.1.1. Briaunos suformuotos vienpusiais nuskėlimais,

9.1.1.1. Su skersiniu (tranšė) nuskėlimu ašmenyse,

9.1.1.2. Be skersinio (tranšė) nuskėlimo ašmenyse.

9.1.2. Briaunos suformuotos dvipusiais nuskėlimais,

9.1.2.1. Su skersiniu (tranšė) nuskėlimu ašmenyse,

9.1.2.2. Be skersinio (tranšė) nuskėlimo ašmenyse.

9.2. Skaldytinių tipo,

9.2.1. Lęšio pjūvio

9.2.2. Ovalo pjūvio

9.2.3. Lygiagretainio pjūvio

9.3. Fragmentai, tiksliau neapibrėžiami.

10.Kapliai

10.1. Pick tipo dirbiniai

10.2. Platieji kapliai

11. Ietigaliai ir durklai

12.Skeltės su retušu

12.1. Su ašmenėlio požymiais

12.2. Be ašmenėlio požymių

13. Nuoskalos su retušu

14. Dirbinių fragmentai, tiksliau neapibrėžiami.

15. Neaiškios paskirties dirbiniai

123 P-48	0	0 1	VIII 14	n	f	6	x		22	21	4	
124 R-49	0	0 1	III 6 1 1	s	s	5			30	18	4	
125 I-47	0	0 1	VIII 12 2	s	sa	6	x		x	36	16	
126 P-51	0	0 1	VIII 15	n	s	6	x x x		19	31	5	
127 P-47	0	0 1	VIII 12 2	s	s	8	x x	x	x	33	10	
128 J-50	0	0 1	VIII 12 2	s	v a	6	x			17	6	
129 R-48	0	0 1	VIII 4 1	s	v v	v	6	x x x		13	17	
130 O-52	0	0 1	B VIII 2 1 2	a		5	x	x x x		8	18	
131 G-51	0	0 1	VIII 7 1	n	sa	6	x x	x	x	33	18	
132 G-50	0	0 1	II 1 1			6				34	25	
133 G-50	0	0 1	VIII 14	n		6	x		x	18	9	
134 H-52	0	0 1	II 7			6				20	18	
135 N-47	0	0 2	III 6 1 2	s		6				24	14	
136 I-49	0	0 2	II			6				34	39	
137 I-49	0	0 2	II 6			6				25	28	
138 H-49	0	0 2	VIII 5 1 3	n	s	6	x	x		35	29	
139 H-50d	0	0 2	VIII 14	s	v b	6	x	x	x	43	13	
140 H-43d	0	0 2	II 6			6	x			34	18	
141 H-50d	0	0 2	II 5			8	x			44	32	
142 H-38d	0	0 2	VIII 7 4	kd	s	6	x	x		30	31	
143 S-55d	0	0 2	VIII 13	n	s	5	x			27	23	
144 S-55d	0	0 2	VIII 12 2	s	v a	7	x x		x	22	21	
145 H-60d	0	0 2	VIII 12 2	s	v b	6	x			22	9	
146 S-75d	0	0 2	C VIII 3.8 1 2	s	v a	6	x		x	25	5	
147 S-30d	0	0 2	VIII 5 1 2	n	s d	6	x	x		52	33	
148 S-48d	0	0 2	VIII 5 1 3	kd	s k	6	x	x		40	32	
149 H-60d	0	0 1	VIII 14	n	f	6	x			34	16	
150 S-85d	0	0 1	VIII 12 2	s	s	6	x			53	23	
151 H-50	0	0 1	III 6 1 2	s	s	6				45	18	
152 H-60d	0	0 2	VII 1 1 a	s		5	x x		x	18	13	
153 H-60d	0	0 2	VIII 4 1		f v	6	x			39	10	
154 S-70d	0	0 1	VIII 12 2	s	a	7	x x	x		17	11	
155 H-55d	0	0 1	VIII 12 2	s	v v	5	x x			9	11	
156 H-38d	0	0 2	VIII 3.2 1 1	s	v s v	5	x			29	8	
157 R-49	0	0 2	VII 1 1 a	s	v f	6	x x		x	11	7	
158 H-50	0	0 1	VIII 14	s	v b	6	x x x			12	12	
159 L-49	0	0 1	II 6	s		6				23	15	
160 J-50	0	0 1	II 7			6				21	32	
161 G-50	0	0 1	II		s	6				32	25	
162 R-47	0	0 1	VI 1		v v	6				28	7	
163 I-48	0	0 2	VI 1		v s	6			x	55	16	
164 I-51	0	0 2	VI 1		v s	6				50	19	
165 I-50	0	0 2	VI 1		v s	6				40	12	
166 M-52	0	0 2	VI 1		v s	6				40	12	
167 S-47	0	0 2	VI 1		b	6				x	26	
168 N-52	0	0 2	VI 1		v	6					24	10
169 H-51	0	0 2	VI		s	6					47	16
170 I-41	0	0 2	VI 1		s	6					49	16
171 P-47	0	0 2	C VIII 12 1	s	v b	6			x	16	7	
172 L-47	0	0 2	VI 1		b	6	x				16	11
173 N-52	0	0 2	VI 1		v a	6					29	11
174 G-50	0	0 2	VI 1		v b	6	x				12	11
175 S-49	0	0 2	VI 1		v a	6					15	8
176 M-48	0	0 2	VI 2		v s	5					45	9
177 I-48	0	0 2	VI 1		v s	2					37	18
178 G-51	0	0 2	VI 1		v a	6					29	12
179 I-49	0	0 2	VI 1		v b	6					26	12
180 J-48	0	0 2	VI		s	5					41	14
181 G-51	0	0 2	VI 1		v a	6					68	27
182 I-52	0	0 2	VI 2		d s	6					59	16
183 I-48	0	0 2	VI 1		d s	6					43	21
184 I-51	0	0 2	VI 1		v s	6					55	13
185 N-48	0	0 2	VI 1		v b	6					39	13
186 M-51	0	0 2	VI 2		v	6					45	15

187 L-42	0	0 2	VI	v	v	5	x	40	13
188 J-51	0	0 2	VI	b		7	x	x	19 13
189 P-52	0	0 2	VI 1	v	s	6	x	52	24
190 N-52	0	0 2	VI 1	a		6		27	7
191 P-47	0	0 2	VI 2	v	s	6		68	18 8
192 O-47	0	0 2	VI 2	d	s	6		45	15 8
193 I-51	0	0 2	VI 1	v	s	6		x	83 17
194 K-50	0	0 2	VI 1	v	b	6		31	13
195 I-51	0	0 2	VI 1	v	v	6		38	22
196 H-51	0	0 2	VI 1	s		6		x	41 12 5
197 P-49	0	0 2	VI 1	v	v	6		33	12
198 P-51	0	0 2	VI 1	v	s	5		46	15
199 H-49	0	0 2	VI	v	s	6		59	17
200 K-47	0	0 2	VI 1	v	b	6		54	27 17
201 O-47	0	0 2	VI 1	v	a	6		17	13
202 O-49	0	0 2	VI 1	v	v	6	x	x	31 12
203 G-49	0	0 2	VI 1	v	s	6		x	36 15
204 G-50	0	0 2	VI 1	v	s	6		38	10
205 S-49	0	0 2	VI 1	s		5		25	7
206 I-47	0	0 2	VI 2	a		7		22	15
207 L-52	0	0 2	VI 1	v	b	6	x	37	10
208 O-50	0	0 2	VI 1	v	s	6		57	17
209 G-51	0	0 2	VI 1	a		6		15	11
210 O-50	0	0 2	VI 2	b		6		29	15
211 S-47	0	0 2	VI	a		6		20	8
212 N-52	0	0 2	VI 1	v	a	6		28	10
213 K-51	0	0 2	VI 1	v	v	6		33	13
214 I-52	0	0 2	VI 2	v	s	6		43	11 10
215 I-47	0	0 2	VI 1	v	b	5		x	34 14
216 R-49	0	0 2	VI 1	a		6		18	9
217 M-52	0	0 2	VI 1	v	a	6		22	25 7
218 G-51	0	0 2	VI	v	s	6		25	12
219 O-48	0	0 2	VI	b		5		12	12
220 S-49	0	0 2	VI 1	v	v	5	x	34	18
221 L-49	0	0 2	VI 2	d	sa	6	x	x	47 14 5
222 P-48	0	0 2	VI 1	v	a	5		24	11
223 O-47	0	0 2	VI 2	s		6		37	8 5
224 O-49	0	0 2	VI 1	v	a	6		x	60 15
225 N-52	0	0 2	VI 1	v	a	5	x	x	47 15
226 L-51	0	0 2	VI 1	v	s	6		50	17
227 N-51	0	0 2	VI 1	a		6	x	12	12
228 I-50	0	0 2	VI 2	b		5	x	27	10
229 P-49	0	0 2	VI 1	a		5		13	9
230 K-49	0	0 2	VI	v	s	6		29	12
231 P-49	0	0 2	VI	v	b	5		30	9
232 S-49	0	0 2	VI 1	v	b	5		18	20
233 M-52	0	0 2	VI 1	v	sa	6		34	11
234 O-51	0	0 2	VI 1	a		6		40	8
235 H-50	0	0 2	VI 1	v	b	6		23	16
236 N-52	0	0 2	VI 2	b		6		x	75 17
237 I-47	0	0 2	VI 1	v	a	6		43	12
238 K-51	0	0 2	VI	a		8	x	16	6
239 J-52	0	0 2	VI	v	a	6		x	58 13
240 I-48	0	0 2	VI 2	d	v	6	x	x	53 18
241 K-52	0	0 2	VI 1	v	a	5	x	x	23 12
242 P-51	0	0 2	VI 2	a		5		34	11
243 G-51	0	0 2	VI 1	b		6	x	22	16
244 H-49	0	0 2	VI 2	d	s	6		41	9
245 I-48	0	0 2	VI 1	b		6	x	21	8
246 I-47	0	0 2	VI 1	a		6	x	24	19
247 M-51	0	0 2	VI 1	v	s	6		43	18
248 M-49	0	0 2	VI 1	v	a	5	x	27	8
249 L-52	0	0 2	VI 1	v	v	6		24	9
250 P-47	0	0 2	VI 1	v	s	6		54	12 5

251 I-47	0	0 2	VI 1		v s	8	x	30	9
252 K-51	0	0 2	VI 1		b	6		22	11
253 I-51	0	0 2	VI 1		a	6		26	8
254 G-51	0	0 2	VI 2		v	6	x	25	14
255 P-51	0	0 2	VI 1		b	5	x	19	15
256 L-52	0	0 2	VI		b	5	x	20	18
257 P-49	0	0 2	VI 1		v a	5		25	11
258 L-51	0	0 2	VI		a	6		30	18
259 O-49	0	0 2	VI 1		v v	6		27	13
260 J-51	0	0 2	VI		s	6	x	31	10
261 O-51	0	0 2	VI		v v	6		46	14
262 K-52	0	0 2	VI 1		v s	5		30	12
263 J-48	0	0 2	VI 1		v s	6		31	10
264 M-52	0	0 2	VI		b	7	x	20	11
265 N-52	0	0 2	VI 1		v b	5		16	11
266 K-47	0	0 2	VI		v s	6	x	26	9
267 L-49	0	0 2	VI 1		v v	6		29	8
268 M-52	0	0 2	VI		b	6	x	x	11 16
269 K-52	0	0 2	VI 1		v a	7	x	32	14
270 P-51	0	0 2	VI 1		b	5	x	x	21 14
271 I-49	0	0 2	VI 1		v a	6		22	18
272 N-52	0	0 2	VI 1		a	6		17	11
273 O-47	0	0 2	VI 1		v s	6		40	11
274 R-48	0	0 2	VI 1		v a	6		29	9
275 K-51	0	0 2	VI 1		b	6	x	14	10
276 O-50	0	0 2	VI 1		b	6		19	9
277 K-52	0	0 2	VI 1		sa	6		36	12
278 M-48	0	0 2	VI		v v	5		31	6
279 G-50	0	0 2	VI 1		v a	5		22	12
280 M-47	0	0 2	VI		v s	6		30	7
281 P-48	0	0 2	VI 1		v a	6		12	8
282 I-49	0	0 2	VI 1		v a	6		15	12
283 H-49	0	0 2	VI 1		s	6		26	5
284 O-52	0	0 2	VI 1		v s	6		23	9
285 N-51	0	0 2	VI 2		b	5		29	11
286 I-51	0	0 2	VI 1		v v	6		x	36 4
287 J-48	0	0 2	VI 1		v a	6		12	8
288 I-47	0	0 2	VI		v a	6		20	11
289 I-48	0	0 2	VI 2		d a	5	x	29	11
290 L-47	0	0 2	VI 1		v b	6		25	10
291 P-47	0	0 2	VI 2		s	6		x	38 9
292 L-49	0	0 2	VI 1		d s	6	x	23	10
293 N-48	0	0 2	VI 1		v a	7	x	24	8
294 R-48	0	0 2	VI 1		v a	6		12	12
295 N-48	0	0 2	VI 1		v s	6		30	10
296 I-48	0	0 2	VI 1		b	5		20	9
297 M-52	0	0 2	VI 1		a	6		14	14
298 M-52	0	0 2	VI 1		v s	6		15	6
299 N-49	0	0 2	VI 1		v a	6		19	9
300 R-48	0	0 2	VI 1		a	6		18	4
301 P-51	0	0 2	VI 1		b	7	x	18	12
302 L-49	0	0 2	VI 1		v s	6		29	8
303 L-52	0	0 2	VI 1		v a	6		16	9
304 H-49	0	0 2	VI 1		v s	6		27	7
305 L-51	0	0 2	VI 1		v s	6		20	8
306 N-49	0	0 2	VI		b	6		15	5
307 O-48	0	0 2	VI 1		v s	6		18	9
308 P-51	0	0 2	VI		b	5	x	17	9
309 P-48	0	0 2	VI 1		b	5		7	14
310 N-52	0	0 2	VI 1		v a	6		17	11
311 M-52	0	0 2	VI 1		v b	5		13	11
312 S-49	0	0 2	VI 1		v a	5		16	7
313 N-48	0	0 2	VI 1		v a	6		20	8
314 J-48	0	0 2	VI 1		s	6		15	7

315 L-51	0	0 2	VI		v	s	6			22	16	
316 P-49	0	0 2	VI	2	v	b	6			19	10	
317 O-48	0	0 2	VI	1	d	v	6			18	9	
318 L-52	0	0 2	VI	1	v	b	6	x		17	10	
319 N-47	0	0 2	VI		b	6	x			12	13	
320 P-49	0	0 2	VI		b	8	x			12	8	
321 L-48	0	0 2	VI	1	a	6				10	9	
322 M-47	0	0 2	VI		b	6				18	6	
323 L-52	0	0 2	VI	1	v	b	6			13	9	
324 L-49	0	0 2	VI	1	v	s	5			21	5	
325 I-47	0	0 2	VI	1	v	s	6			16	8	
326 I-47	0	0 2	VI	1	s	6				29	9	
327 I-52	0	0 2	VI	1	v	b	6		x	12	7	
328 S-48	0	0 2	VI	1	v	a	6			15	5	
329 L-48	0	0 2	VI	1	v	s	5			18	7	
330 N-49	0	0 2	VI		b	6				11	3	
331 I-52	0	0 2	VI	1	v	s	6			16	5	
332 I-52	0	0 2	VI	1	v	b	6		x	14	4	
333 P-50	0	0 2	VI		b	6				12	5	
334 R-47	0	0 2	VI	1	a	6				12	4	
335 R-48	0	0 2	VI		a	2	x			12	4	
336 N-52	0	0 2	VI		v	6				26	8	
337 N-51	0	0 2	VI	1	v	v	6			18	10	
338 S-50	0	0 2	VU	1	a	6				22	12	
339 O-47	0	0 2	VI	1	v	s	6			52	13	
340 I-47	0	0 2	VI	1	v	a	6			19	7	
341 O-52	0	0 2	VI	3	a	c	v	s		39	15	
342 I-47	0	0 2	III	3	a	c	v	a		21	10	
343 I-49	0	0 2	III	3	a	c	v	s		50	13	
344 N-52	0	0 2	III	3	a	c	v	s		50	17	
345 G-51	0	0 2	III	3	a	c	v	a		26	14	
346 J-48	0	0 2	III	4	a	b	v	a		37	17	
347 O-47	0	0 2	III	3	a	c	v	s		29	6	
348 J-52	0	0 2	III	3	a	c	v	a		27	10	
349 P-47	0	0 2	III	3	a	c	v	b		26	16	
350 L-52	0	0 2	III	3	a	c	v	a		35	14	
351 H-50	0	0 2	III	3	a	c	v	s	x	46	14	
352 I-48	0	0 2	III	3	a	c	d	s	x	33	11	
353 H-49	0	0 2	III	3	a	c	v	a	x	15	8	
354 N-47	0	0 2	III	2	a	b	v	a		38	22	
355 I-47	0	0 2	III	3	a	c	b	5		24	19	
356 I-52	0	0 2	III	4	a	b	b	6		39	16	
357 N-52	0	0 2	VI	1		v	6			26	13	
358 K-50	0	0 2	III	3	a	c	v	s		33	8	
359 L-47	0	0 2	VI	1		s	6			56	16	
360 O-48	0	0 2	VI	3	a	c	v	v		34	8	
361 K-47	0	0 2	VI	1		s	5			37	8	
362 I-50	0	0 2	III	3	a	c	v	b	x	23	15	
363 L-49	0	0 2	III	3	a	c	a	5		27	13	
364 L-52	0	0 2	III	3	a	c	v	a	x	38	17	
365 N-58	0	0 2	III	2	a	b	s	5		57	17	
366 K-52	0	0 2	VI	1		v	s	5		33	12	
367 N-47	0	0 2	III	3	a	c	v	s	5	26	8	
368 M-47	0	0 2	III	3	a	c	v	s	5	26	8	
369 N-47	0	0 2	III	3	a	c	v	s	6	38	11	
370 G-51	0	0 2	III	3	a	c	s	s	5	x	21	6
371 J-48	0	0 2	III	3	a	c	v	a	6	x	25	18
372 M-52	0	0 2	III	4	a	b	b	5	x		21	8
373 J-48	0	0 2	III	3	a	c	a	5			19	8
374 M-47	0	0 2	III	3	a	c	v	a	5		14	8
375 N-50	0	0 2	III	3	a	c	v	s	5		29	8
376 I-48	0	0 2	III	3	a	c	s	s	5		20	6
377 M-51	0	0 2	III	3	a	c	v	s	5		25	10
378 P-47	0	0 2	III	3	a	c	v	s	5		23	6

379 S-47	0	0 2	III	2	a	a	v	s	5	57	13	6			
380 M-51	0	0 2	III	3	a	c	v	a	5	45	13	7			
381 S-50	0	0 2	III	4	a		v	s	6	28	6				
382 G-52	0	0 2	III	3	a	a	s	s	5	35	7				
383 I-50	0	0 2	VI				s	s	7	34	9				
384 N-52	0	0 2	VI	1			s	s	6	37	15	7			
385 L-51	0	0 2	III	4	a	b	s	s	5	58	17	10			
386 M-47	0	0 2	VI	1			s	s	5	38	10	8			
387 K-50	0	0 2	VI	1			s	s	5	32	13				
388 I-52	0	0 2	II	6					6	59	20	18			
389 I-47	0	0 2	VI	1			v	s	6	45	12				
390 R-47	0	0 2	VI				v	s	6	48	12				
391 N-50	0	0 2	VI	1			v	s	6	x	29	12	5		
392 G-51	0	0 2	III	3	a	a	s	s	6	30	10				
393 H-52	0	0 2	VI	1			v	s	6	40	11				
394 K-51	0	0 2	VII	3	1		s	s	6	x	35	8			
395 O-50	0	0 2	VI	1			v	v	6	29	10				
396 K-47	0	0 2	VI												
397 L-49	0	0 2	VI	1			s	s	5	x	35	14			
398 I-49	0	0 2	III	4	a	a	v	v	6		28	8			
399 S-50	0	0 2	III	3	a	a	a	a	6		19	8			
400 O-52	0	0 2	III	1			v	v	6	x	26	7			
401 L-49	0	0 2	III	2	a	b	b	b	5	x	13	6			
402 K-50	0	0 1	III	3	a	c	v	b	5	x	36	14	10		
403 S-48	0	0 1	VI				b	b	6	x	x	34	15		
404 G-50	0	0 1	III	3	a	c	s	s	6		42	19			
405 G-51	0	0 1	VI	1			v	a	6		19	17			
406 O-49	0	0 1	VI	1			b	b	6	x	17	15			
407 L-51	0	0 1	VI	1			v	v	6		x	68	13	7	
408 N-50	0	0 1	VI	1			v	a	6		x	43	13		
409 P-51	0	0 2	VI	1			b	b	6			29	14		
410 M-51	0	0 1	VI	1			v	a	6			24	11		
411 N-47	0	0 1	VI	1			v	v	6			24	10		
412 I-52	0	0 1	VI	1			b	b	6			23	11		
413 M-47	0	0 1	III	3	a	c	v	v	5			28	6		
414 K-47	0	0 1	VI	1			a	a	6			21	20		
415 G-47	0	0 1	VI	1			v	a	6	x	x	28	12		
416 P-48	0	0 1	VI	1			a	a	6			22	13		
417 P-49	0	0 1	VI	1			v	a	5			17	13		
418 R-49	0	0 1	III	3	a	c	v	b	6			18	11		
419 P-47	0	0 1	VI	1			v	a	6			14	17		
420 H-49	0	0 1	VI	2			s	s	8			28	19		
421 J-47	0	0 1	VIII	12			d	a	5	x	x	x	30	13	
422 N-47	0	0 1	VI	1			a	a	6			22	10		
423 M-52	0	0 1	VI	1			v	s	6			29	10		
424 S-49	0	0 1	III	3	a	c	d	a	5			24	13		
425 P-50	0	0 1	VI	1			v	a	5			x	29	14	
426 H-51	0	0 1	VI	1			v	s	6			x	40	10	
427 J-52	0	0 1	III	3	a	c	d	s	5			x	38	16	8
428 J-47	0	0 1	III	3	a	c	v	v	5				20	13	
429 K-51	0	0 1	VI				b	b	6			21	21	7	
430 M-51	0	0 1	VI	1			b	b	6			x	27	11	
431 N-50	0	0 1	C	VII	1	1	b	v	a	6	x	x	20	10	6:12
432 J-52	0	0 1	VI				v	v	6				13	5	
433 S-47	0	0 1	C	VIII	3.8	2	2	v	a	8			18	6	6:7
434 J-52	0	0 1	VI				s	s	6				27	9	
435 M-48	0	0 1	VI	1			v	s	8				24	9	
436 G-51	0	0 1	VI	1			b	b	6	x			15	21	
437 M-48	0	0 1	VI	1			v	a	6				15	8	
438 G-49	0	0 1	VI	2			d	b	7				23	22	
439 O-48	0	0 1	VI				b	b	6				39	11	9
440 N-51	0	0 1	VI	1			b	b	6	x			19	10	
441 G-50	0	0 1	VI	1			v	s	5				32	12	
442 O-57	0	0 1	VI	1			s	s	6				19	9	

443 O-51	0	0 1	VII	1	a	6	x	15	8
444 P-47	0	0 1	III	3	a c	v a	6	28	10
445 L-49	0	0 1	III	3	a c	v v	8 x	26	11
446 N-50	0	0 1	III	3	a c	v v	5	20	5
447 P-47	0	0 1	VI	2	d b	b	6	16	9
448 H-51	0	0 1	VI	1	a	6		18	9
449 M-48	0	0 1	VI	1	v s	s	5	17	6
450 S-49	0	0 1	VI	1	v a	a	8	15	7
451 G-50	0	0 1	VI		b	8	x	12	10
452 M-48	0	0 1	VI	1	a	6		x	19
453 I-47	0	0 1	VI		b	7	x	10	7
454 OO-47	0	0 1	VI		b	7	x	11	5
455 S-52	0	0 1	VI	1	a	5	x	14	8
456 L-51	0	0 1	VI	1	v b	b	6	15	5
457 M-52	0	0 1	VI	1	v a	a	6 x	24	20
458 R-49	0	0 1	III	3	a c	v a	5 x	18	14
459 H-50	0	0 1	VI	1	b	6	x	16	10
460 I-48	0	0 1	VI	1	a a	a	6	20	7
461 N-48	0	0 1	III	3	a c	v a	5	29	15
462 K-50	0	0 1	VI	1	a a	a	6 x	10	10
463 L-47	0	0 1	VI	1	v a	a	6	12	12
464 O-49	0	0 1	VI	1	a a	a	6	14	7
465 G-51	0	0 1	VI		f	7	x	13	15
466 H-50	0	0 1	VII	14	s b	b	5 x x x	12	13
467 G-51	0	0 1	VI	1	a a	a	5	15	12
468 S-48	0	0 1	VI	1	v a	a	6	17	12
469 H-50	0	0 1	III	3	a c	s s	5	24	8
470 R-48	0	0 1	III	3	a c	v a	5	17	9
471 L-47	0	0 1	VI		s s	s	5 x	55	27
472 G-50	0	0 1	VI		a a	a	6	15	11
473 O-48	0	0 1	VI		a a	a	6	15	9
474 G-50	0	0 1	VI	1	a a	a	8 x	12	8
475 O-49	0	0 1	VI	1	a a	a	5	11	5
476 O-49	0	0 1	VI		b	5	x	7	5
477 O-48	0	0 1	VI	1	v s	s	6	31	14
478 O-50	0	0 1	VI	1	v s	s	6	26	14
479 S-25d	0	0 1	VI	1	d a	a	6	24	18
480 H-43d	0	0 1	VI	1	v s	s	5	45	22
481 S-45d	0	0 1	VI	1	v b	b	5	28	15
482 C-50d	0	0 1	VI		a a	a	7 x	12	7
483 Z-50d	0	0 1	III	3	a c	d s	5 x	25	10
484 H-38d	0	0 1	VI	1	v b	b	5	18	9
485 S-60d	0	0 1	VI	1	v s	s	5	31	12
486 S-25d	0	0 1	VI	1	v s	s	6	x	78
487 H-60d	0	0 1	III	3	a c	a a	5 x	35	11
488 H-43d	0	0 1	VI	2	v a	a	6 x	31	9
489 H-38d	0	0 1	VI	1	v s	s	6	24	7
490 H-43d	0	0 1	VI	1	s s	s	6	38	17
491 H-60d	0	0 1	VI	1	b	7	x	17	18
492 S-60d	0	0 1	VI	1	s s	s	6	45	11
493 H-43d	0	0 1	Vi	1	v v	v v	6	34	12
494 S-55d	0	0 1	VI	1	v s	s	6	26	7
495 H-55d	0	0 1	VI	1	v v	v v	6	14	4
496 H-60d	0	0 0	VI	1	v s	s	6	25	8
497 H-60d	0	0 2	VI	1	a a	a	5	18	19
498 S-45d	0	0 2	III	3	a c	v s	5	28	7
499 H-43d	0	0 2	VI	2	d b	b	5	25	11
500 Z-50b	0	0 0	VI	1	v a	a	6	18	20
501 S-30d	0	0 0	VI	1	b	7	x	28	7
502 S-30d	0	0 0	VI	1	v b	b	5 x	18	16
503 S-50	0	0 0	VI	1	v s	s	6	20	8
504 L-50	0	0 0	VI	1	v v	v	6	29	14
505 S-55d	0	0 0	III	4	a a	v a	6	25	7
506 S-25d	0	0 0	VI	1	v a	a	8 x	4	6

507 H-50d	0	0	VI	1		v	v	7	x		27	11	
508 S-30d	0	02	VI	1		v	s	2			28	14	
509 H-60d	0	0	VI	1		v	v	5			12	13	
510 S-55d	0	02	VI	2		d	v	6	x		31	10	
511 S-25d	0	0	VI			v	b	6	x		12	11	8
512 H-60d	0	0	VI	1		v	v	5			25	5	
513 S-55d	0	0	VI	1		v	v	6			27	10	
514 H-60d	0	0	VI	1		b	8	x			13	8	
515 S-65d	0	0	VI	1		v	6				14	5	
516 S-55d	0	0	VI			b	7	x			13	7	
517 H-55d	0	0	VI	1		a	8				15	6	
518 S-55d	0	0	III	3 a a		s	6				21	9	
519 H-43d	0	0	VI	1		a	7	x			15	11	
520 H-55d	0	0	VI	1		v	v	6			19	5	
521 H-43d	0	0	VI	1		a	6	x			12	5	
522 H-55d	0	0	VI	1		a	6				11	7	
523 S-55d	0	0	VI			b	6	x			9	6	
524 H-43d	0	0	III	4 a b		s	6				49	22	13
525 S-45d	0	0	III	3 a c		d	b	5			19	15	
526 H-43d	0	0	III			a	5				15	16	
527 S-55d	0	0	VI	1		b	6				15	11	
528 H-55d	0	0	VI	1		v	a	6			12	15	
529 S-65d	0	0	VI	1		v	a	6		x	16	25	
530 S-55d	0	02	VI	1		a	6				15	9	
531 S-30d	0	0	VI	1		s	6				24	7	
532 H-60d	0	0	VI	1		v	a	2			22	7	
533 H-38d	0	0	III	3 a a		v	8				22	6	
534 H-50d	0	0	III	3 a c		v	7	x			30	12	
535 H-50d	0	0	VI	1		b	8	x			31	6	
536 H-60d	0	0	VI	1		v	s	6			34	7	
537 H-43d	0	0	VI	1		v	v	5			6	6	
538 H-60d	0	0	VI	1		v	a	5	x		19	15	
539 H-43d	0	0	VI	1		v	a	6	x		12	10	
540 H-60d	0	0	III	3 a c		v	v	5			22	9	
541 S-50	0	0	VI	1		v	a	6			23	12	
543 H-50	0	02	II	5		p	6	x			12	13	
544 K-49	0	02	II	5			6	x			16	13	
545 H-60d	0	01	VI	1		v	b	6			17	7	
546 S-55d	0	01	VI	1		a	6				16	9	
547 S-50	0	02	VI	1		v	a	6			23	13	

Grybašos 4 gyv. keramikos duomenų bazės kodavimas

6. Puodo nr.

7. Kompleksas: C – ankstyvasis neolitas (Dubičių tipo)
E – ankstyvasis žalvario amžius

8- 9. Priemaišos molio masėje, hierarchinė dviejų pakopų klasifikacija

Priemaišų kodas	Priemaišų tipas	Kodas	Priemaišų pobūdis
a	augalinės	1	
		2	
b	augalinės ir mineralinės	1	
		2	
m	mineralinės	1	grūstas granitas, > 2 mm
		2	smėlis
		3	smulkiai grūstas kvarcitas
		4	
		5	

10. Puodo dalis

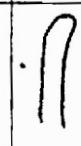
Kodas	Puodo dalis
P	pakraštėlis
K	kaklelis
D	dugnelis
S	sienelė
V	visas šonas
A	aselė

11. Puodo dalies diametras centimetrais

12. Vidutinis indo sienelės storis mm

13- 14. Profilio pavidalas, dviejų pakopų klasifikacija

Pakraštėliams ir kakleliams

I	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Pieši nys											
C	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Pieši nys											
S	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Pieši nys											

Dugneliams

S	1	2	3	4	5	6
Piešinys						
P	1	2	3	4	5	6
Piešinys						

15- 16. Paviršiaus apdaila išorėje ir viduje

Kodas	Apibūdinimas
l	paviršius lygus
e	paviršius erodavęs
b	horizontaliai brūkšniuotas (lygintas)
t	Tankus horizontalus brūkšniavimas
d	vertikalus arba diagonalus brūkšniavimas
n	paviršius nutrupėjęs
g	gludintas
x	

17- 27. Ornamentikos elementai ir motyvai (atskiros lentelės)

28. Skylės. Loginis laukas: v- kai prgręžta skylė

29. Pastabos

30. Pav.

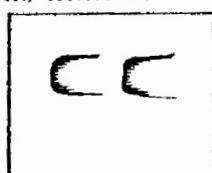
Ornamentikos elementai

1. Netaisyklingi pailgi įspaudai
2. Brauktos plačios linijos
3. Stačiakampiai įspaudai
4. Duobutės > 3 mm
5. Netaisyklingos ir dvigubos duobutės
6. Trikampiai įspaudėliai
7. Duobutės, įspaustos tuščiaviduriu štampu
8. Terasinė juostelė

Elementas ...1.....

sienečs

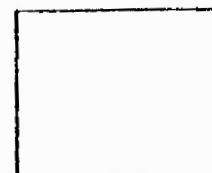
Nr.

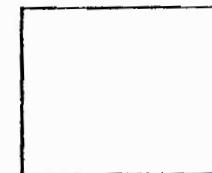
1

2

3

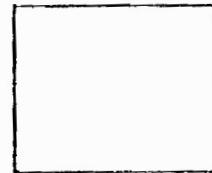

4

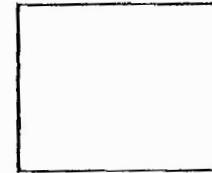
5

6

7

8

9

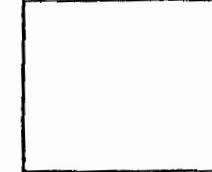
10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

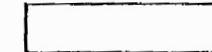
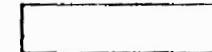
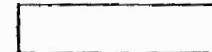

20

briauna

Nr.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

dugnas

Nr.

1

2

3

4

5

6

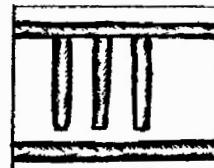

7

8

Elementas .....
sienelės

Nr.

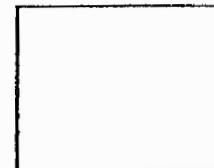
1

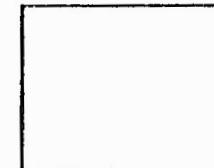
2

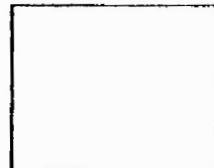
3

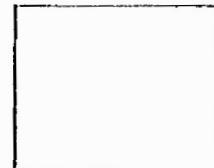
4

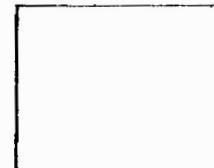
5

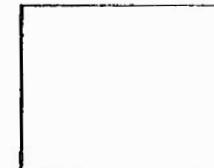
6

7

8

9

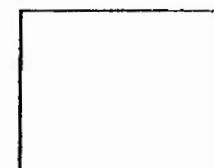
10

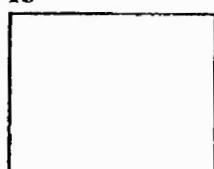
11

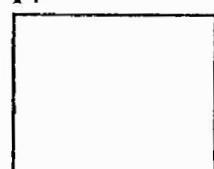
12

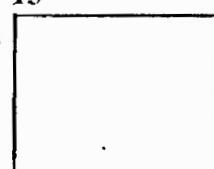
13

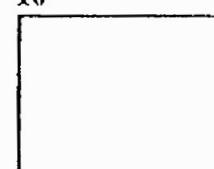
14

15

16

17

18

19

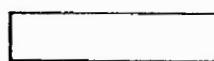
20

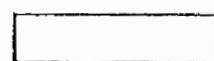
briauna

Nr.

1

2

3

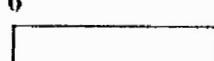
4

5

6

7

8

9

10

11

12

dugnas

Nr.

1

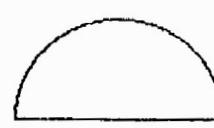
2

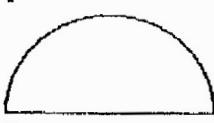
3

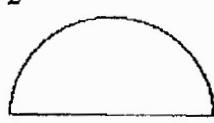
4

5

6

7

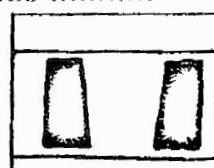

8

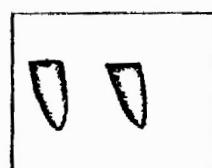

Elementas .....
sienelės

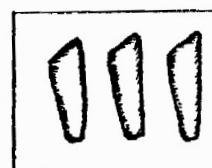
Nr.

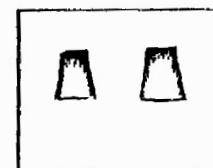
1

2

3

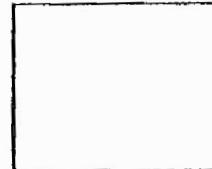
4

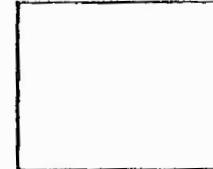
5

6

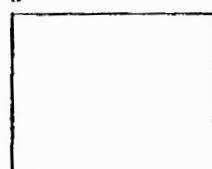
7

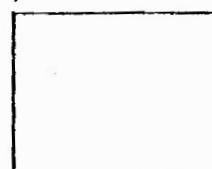
8

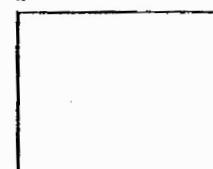
9

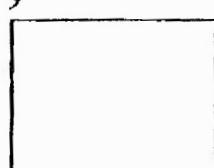
10

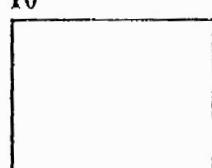
11

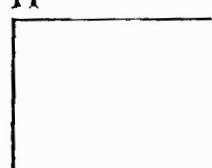
12

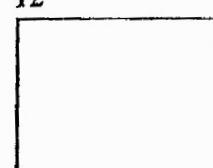
13

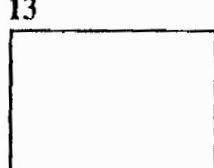
14

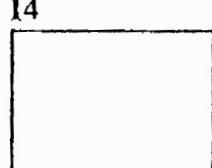
15

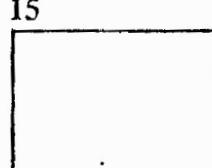
16

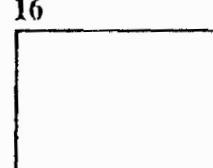
17

18

19

20

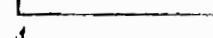
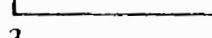
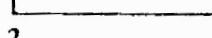
briauna

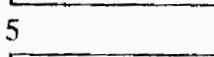
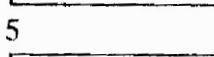
Nr.

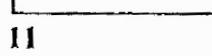
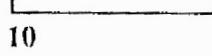
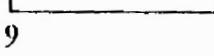
1

2

3

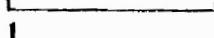

4

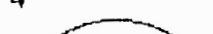
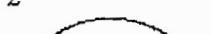
dugnas

Nr.

5

6

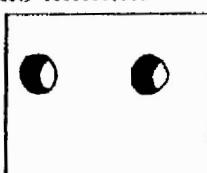
7

8

Elementas .....
sienečės

Nr.

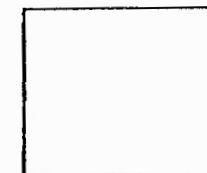
1

2

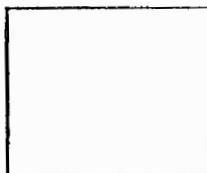

3

4

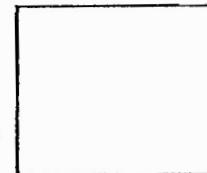
5

6

7

8

9

10

11

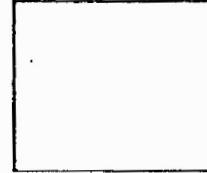

12

13

14

15

16

17

18

19

20

briauna

Nr.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

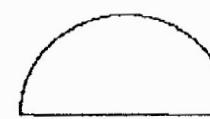
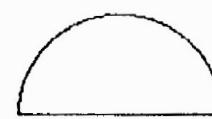
10

11

12

dugnas

Nr.

1

2

3

4

5

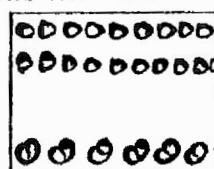
6

7

8

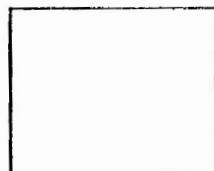
Elementas .....

sienečs

Nr.

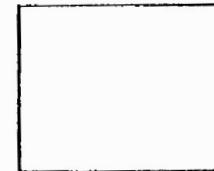
1

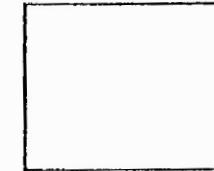
2

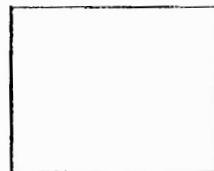
3

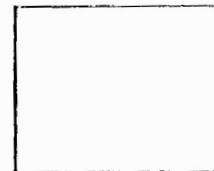
4

5

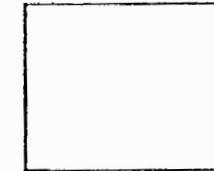
6

7

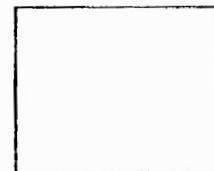
8

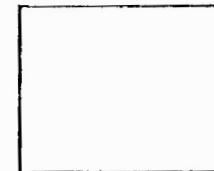
9

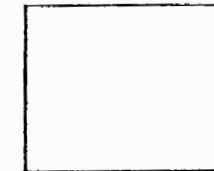
10

11

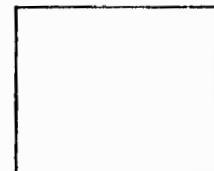
12

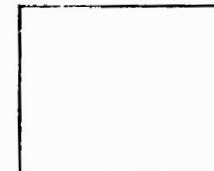
13

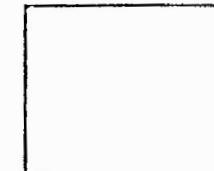
14

15

16

17

18

19

20

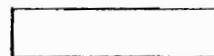

briauna

Nr.

1

2

3

4

5

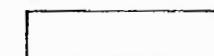
6

7

8

9

10

11

12

dugnas

Nr.

1

2

3

4

5

6

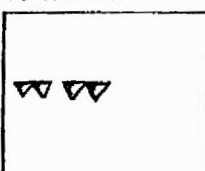
7

8

Elementas .....
sienelės

Nr.

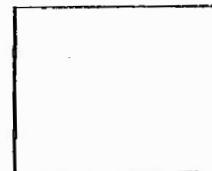
1

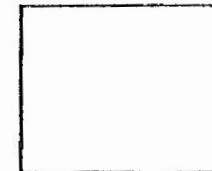
2

3

4

5

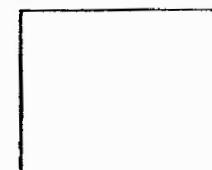
6

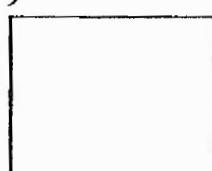
7

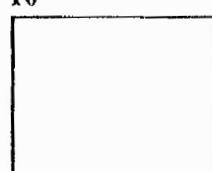
8

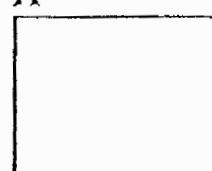
9

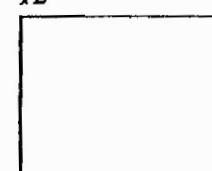
10

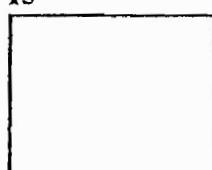
11

12

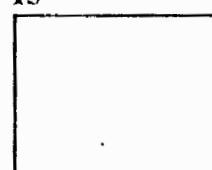
13

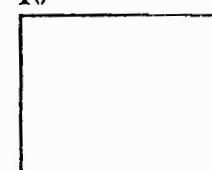
14

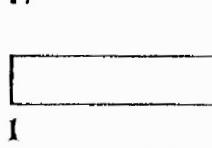
15

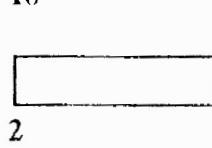
16

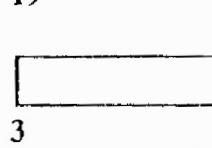
17

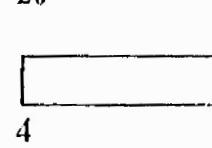
18

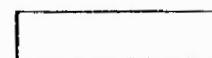
19

20

briauna

Nr.

1

2

3

4

5

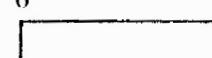
6

7

8

9

10

11

12

dugnas

Nr.

1

2

3

4

5

6

7

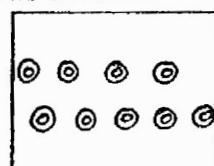
8

Elementas .....?

sienelės

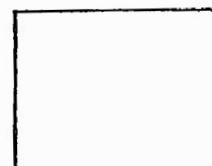
Nr.

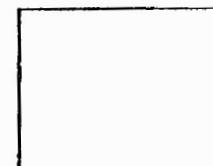
1

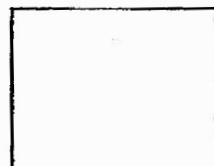
2

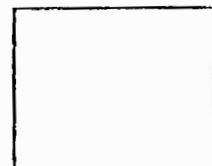
3

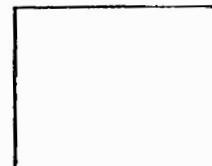
4

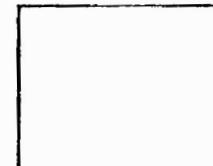
5

6

7

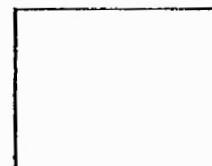
8

9

10

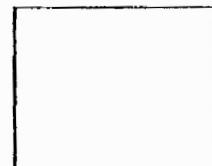
11

12

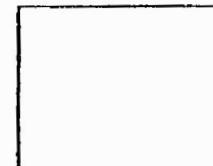
13

14

15

16

17

18

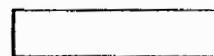
19

20

briauna

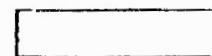
Nr.

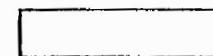
1

2

3

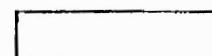
4

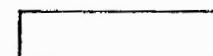
5

6

7

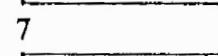
8

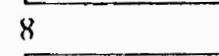
9

10

11

12

dugnas

Nr.

1

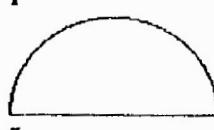
2

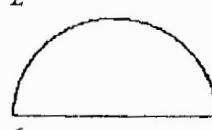
3

4

5

6

7

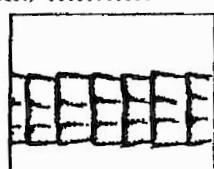

8

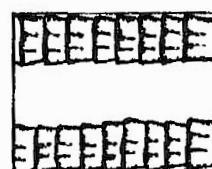
Elementas .....⁸

sieneles

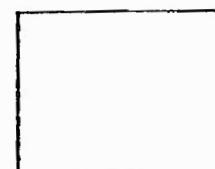
Nr.

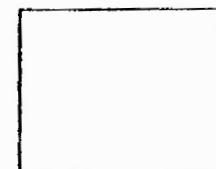
1

2

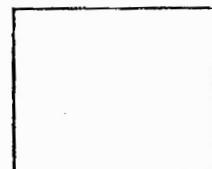
3

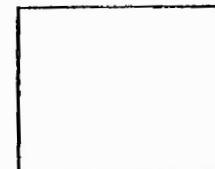
4

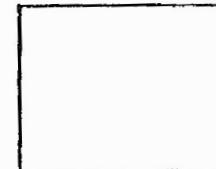
5

6

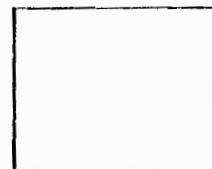
7

8

9

10

11

12

13

14

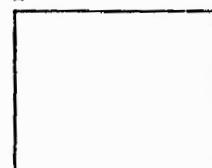
15

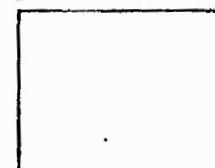
16

17

18

19

20

briauna

Nr.

1

2

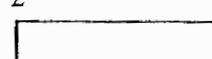
3

4

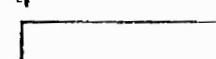
5

6

7

8

9

10

11

12

dugnas

Nr.

1

2

3

4

5

6

7

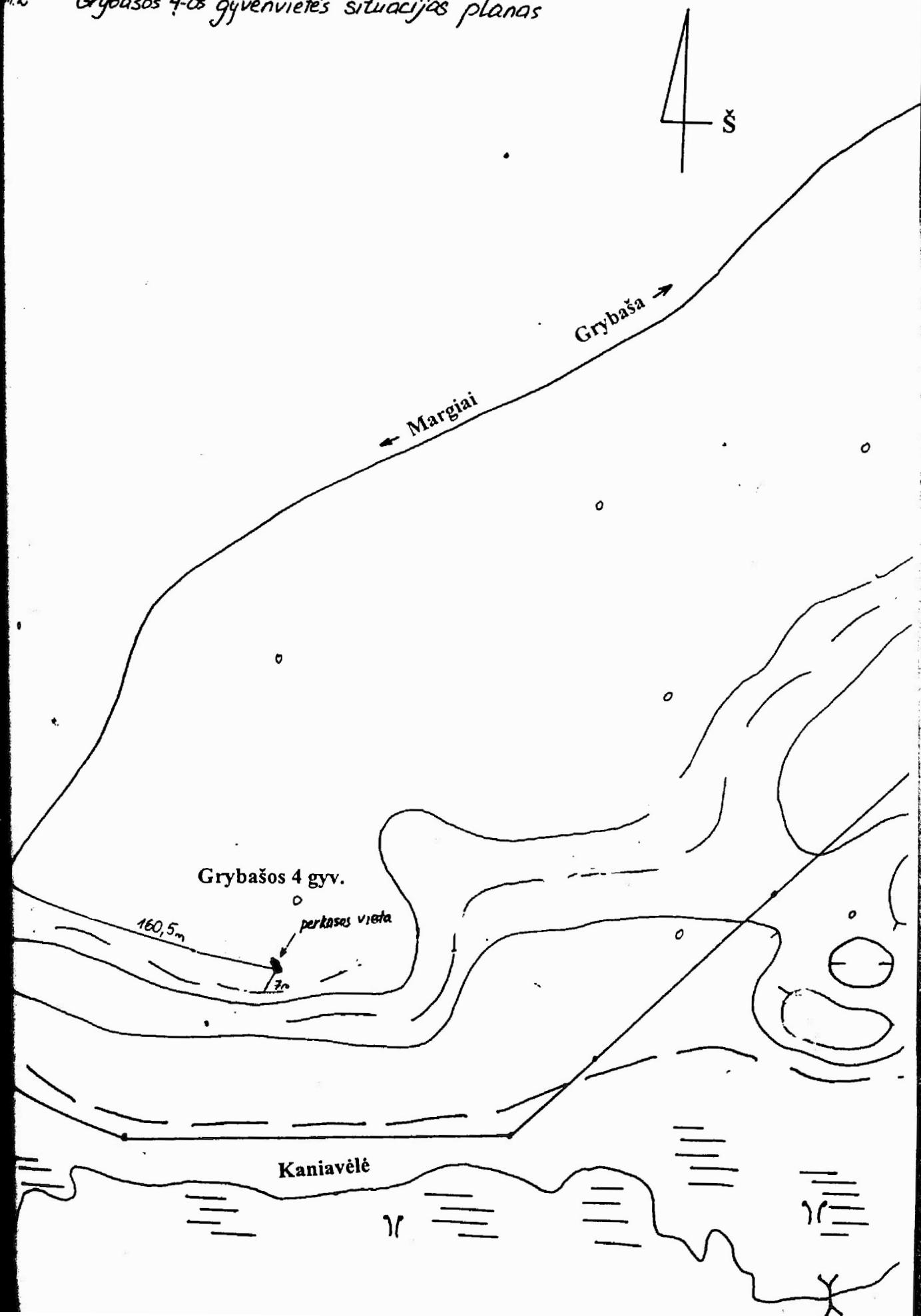
8

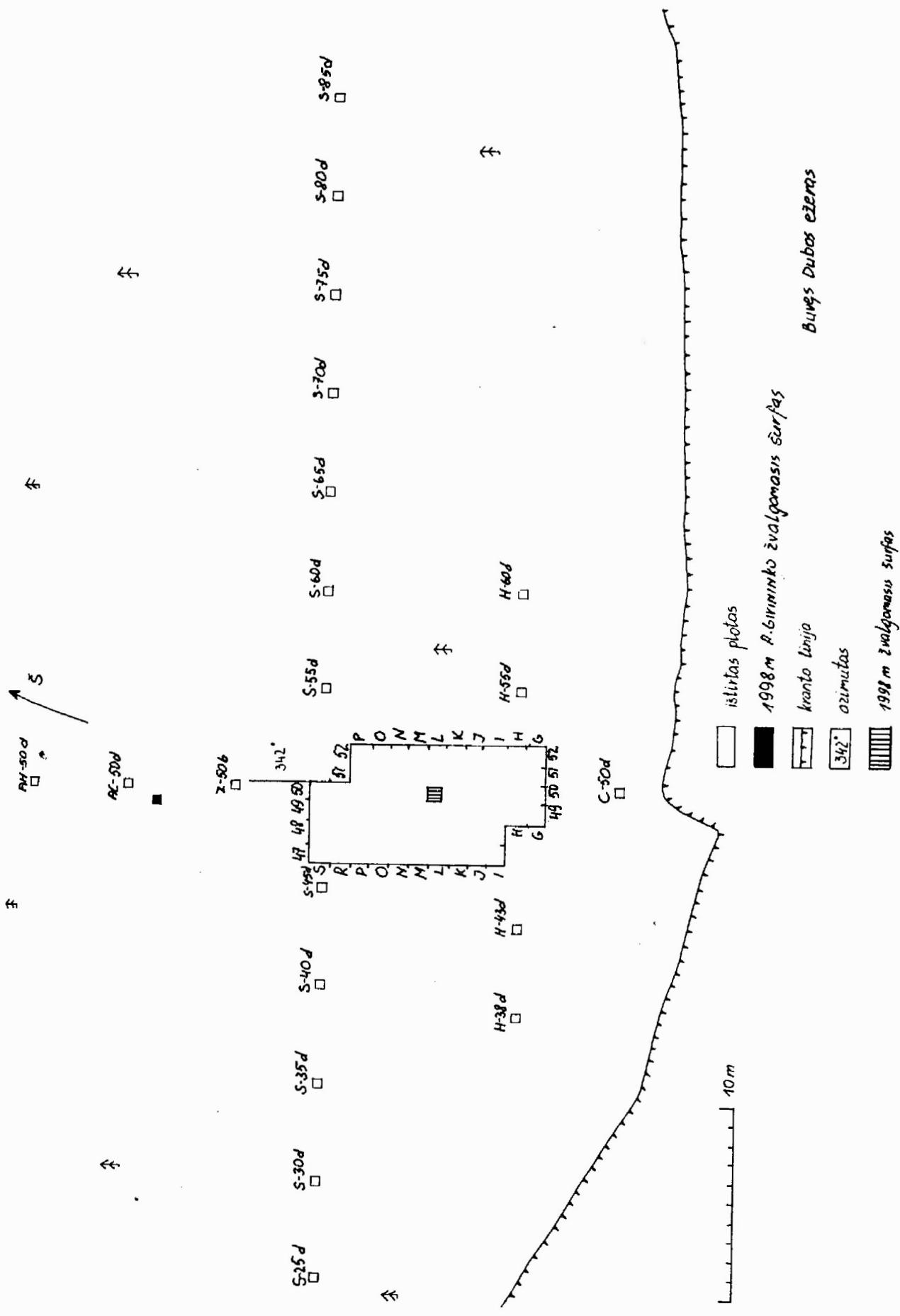

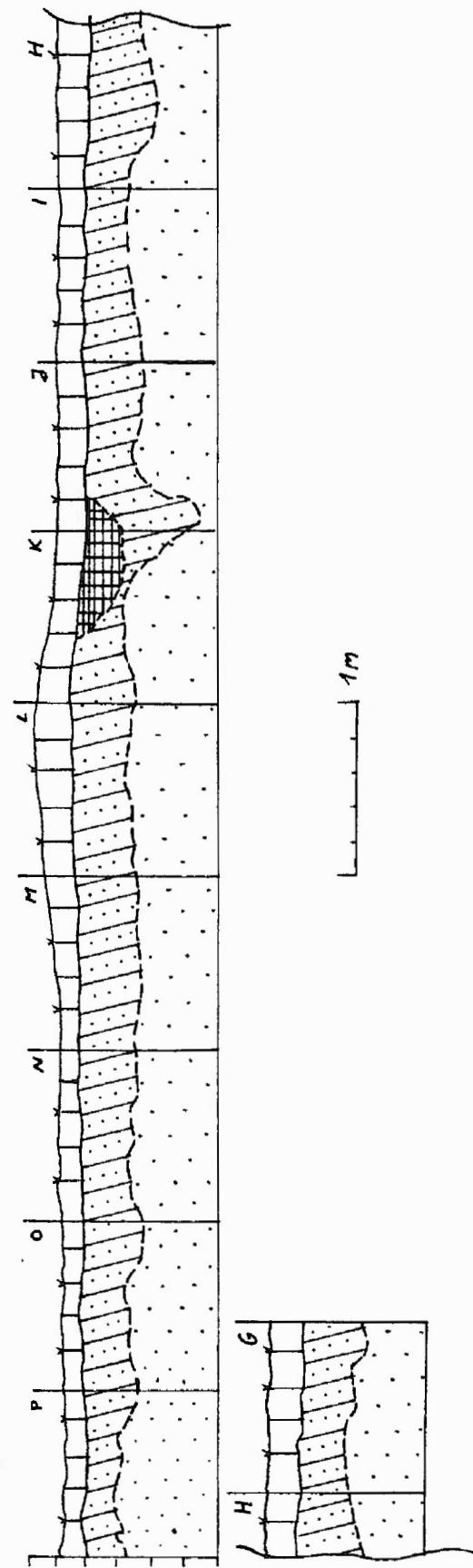
ILIUSTRACIJŲ SĄRAŠAS

- l.1 Dubos ežero apylinkių akmens amžiaus gyvenvietės
- l.2 Grybašos 4-os gyvenvietės situacija
- av.1 Grybašos 4-os gyvenvietės tyrinėjimų situacija
- av.2 Perkasų pjūviai
- av.3 Žvalgomujų šurfų pjūviai
- av.4 Žvalgomujų šurfų pjūviai
- av.5 Titnago dirbinių ir ornamentuotos keramikos pasiskirstymas kultūriniame sluoksnyje
- av.6 Titnago dirbiniai
- av.7 Titnago dirbiniai
- av.8 Ankstyvojo žalvario amžiaus keramika
- av.9 Ankstyvojo neolito (1-2) ir ankstyvojo žalvario amžiaus (3-7) keramika
- av.10 Gyvenvietė tyrinėjimų pradžioje
- av.11 Užkastas tirtas plotas
- av.12, 13 Perkasų pjūviai. Kv. G-52, H-52; O-55, N-52
- av.14 Laužavietė
- av.15 Laužavietės pjūvis

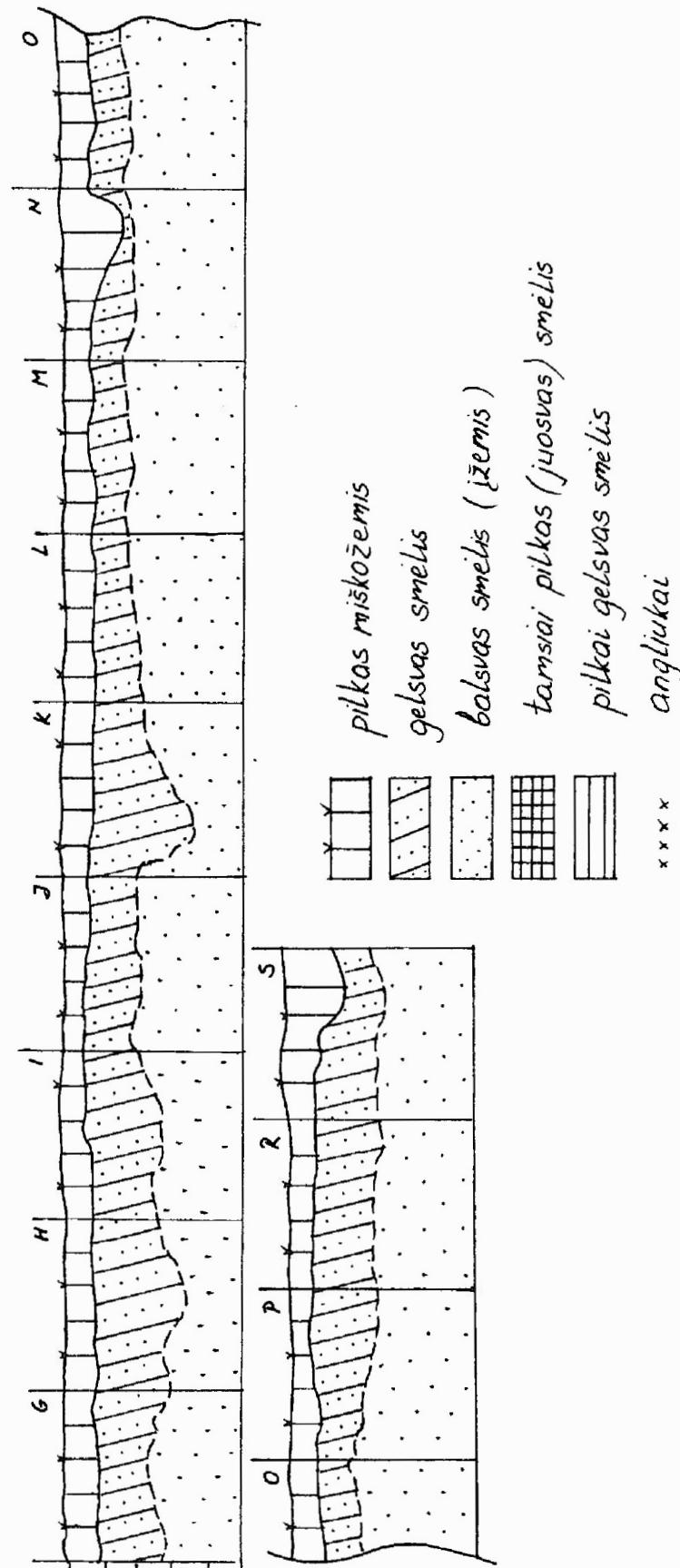
m.2 Grybašos 4-os gyvenvietės situacijos planas

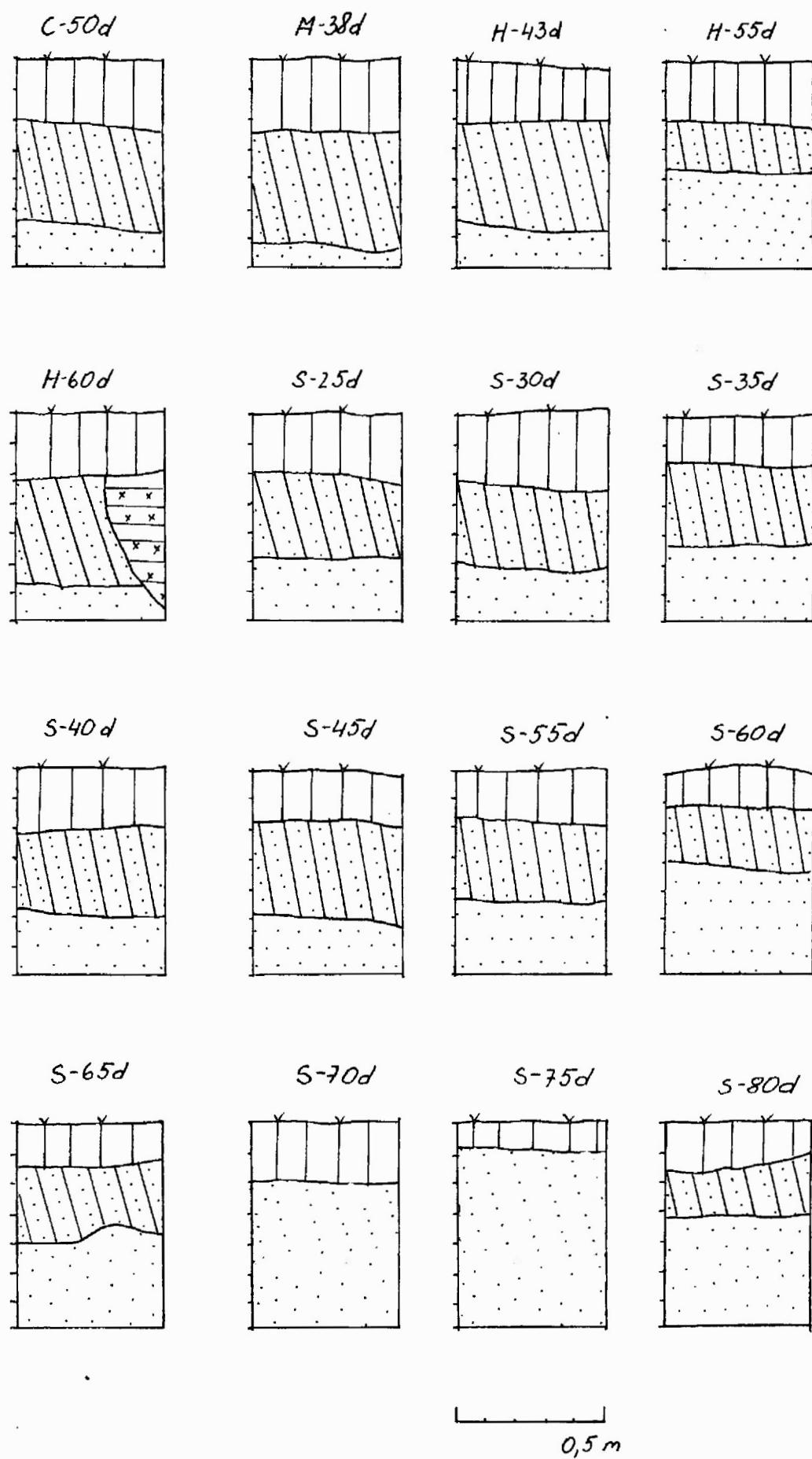

52

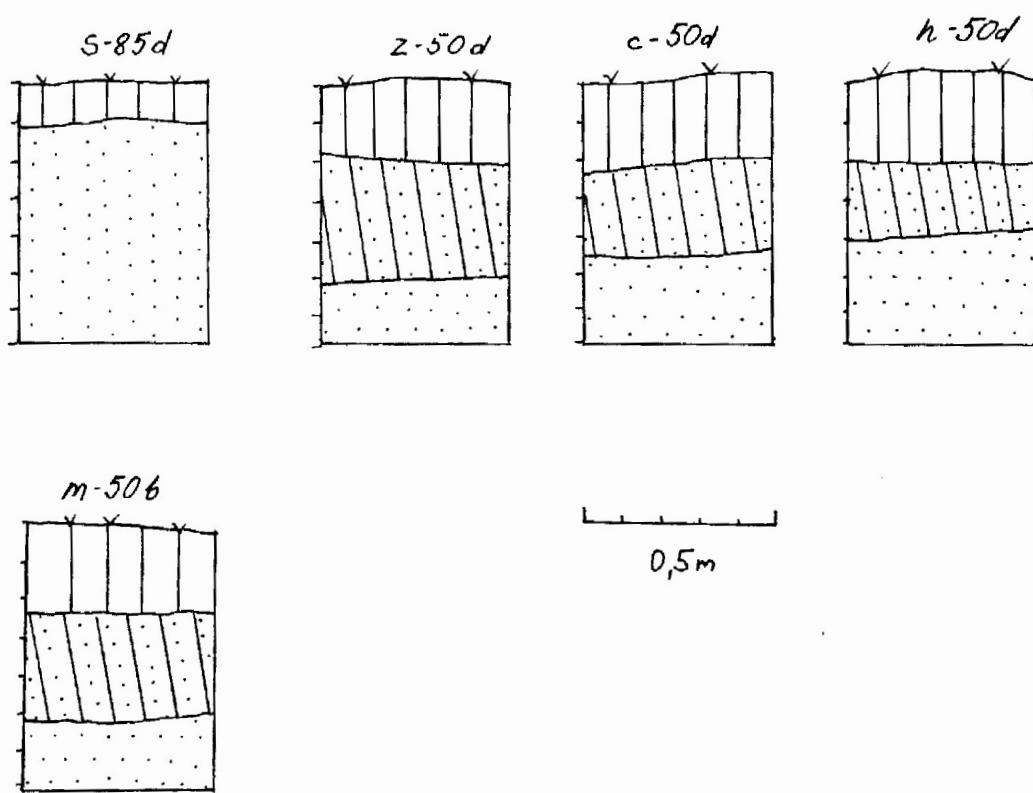

49

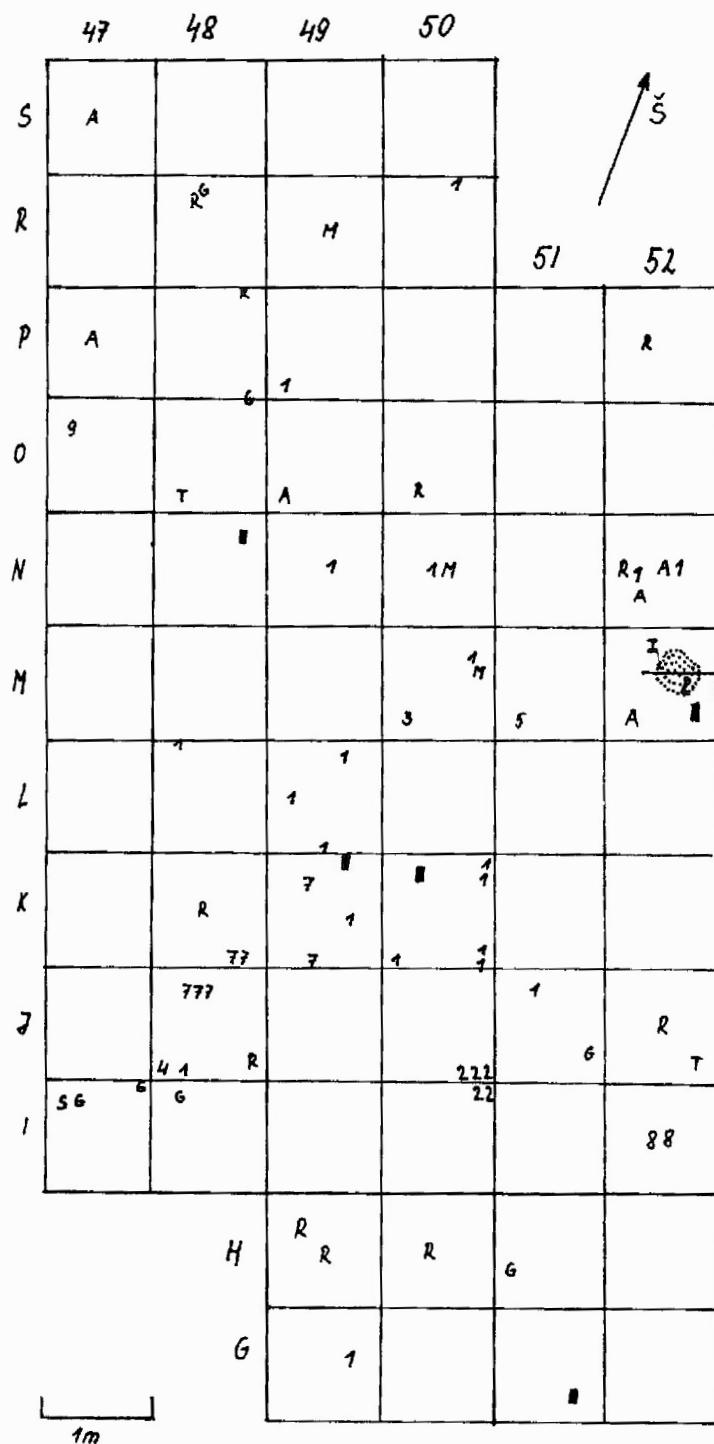
Pav. 2 Perkasų pjūviai

Pav. 3 Žvalgomųjų šurfų pjūviai

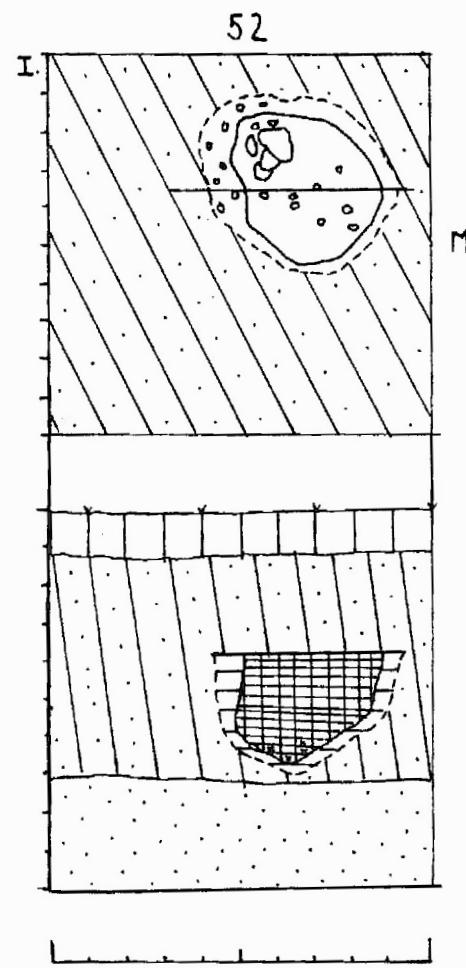

Pav. 4 Žvalgomųjų šurfų pjūviai

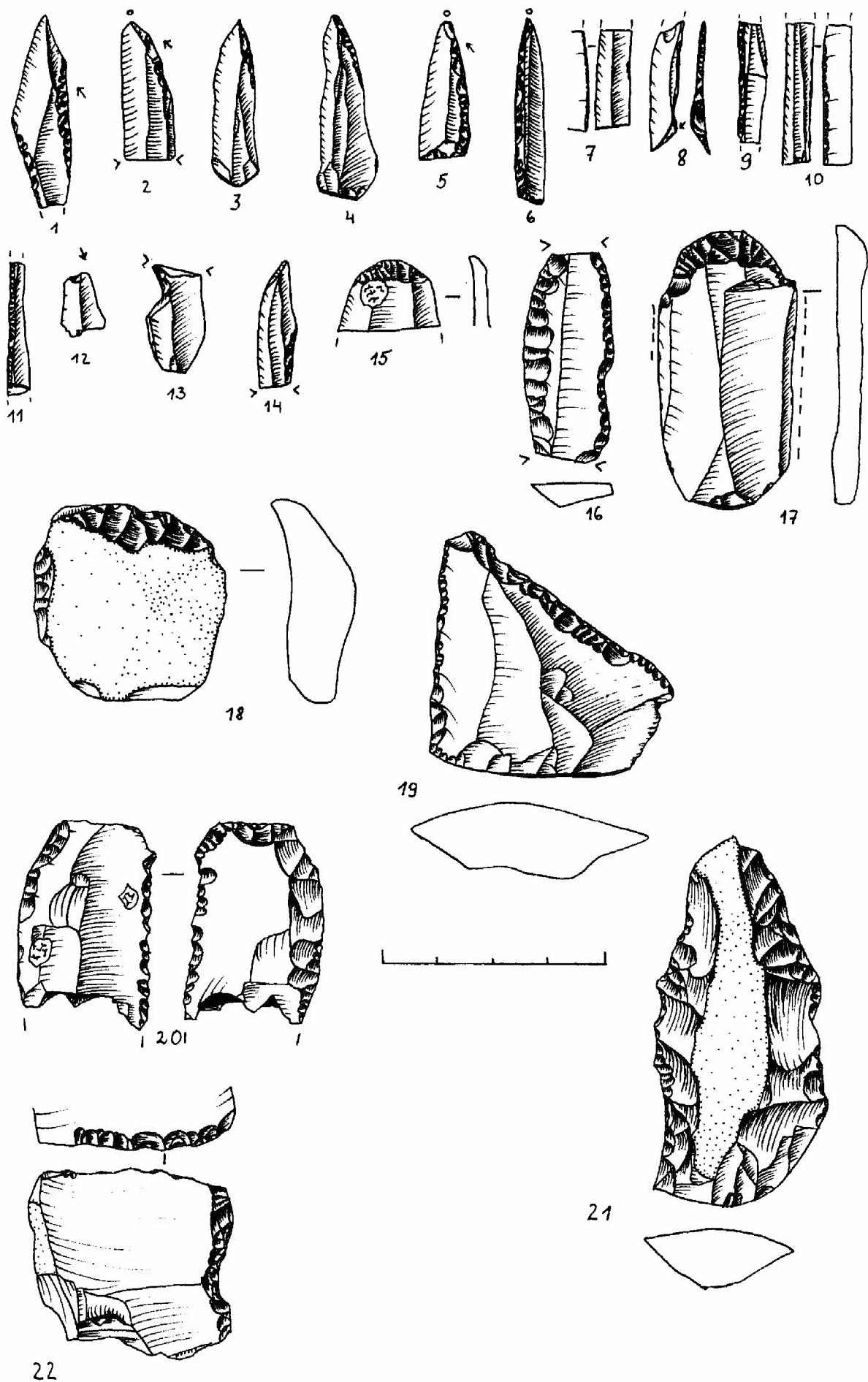
Titnaginių dirbinių

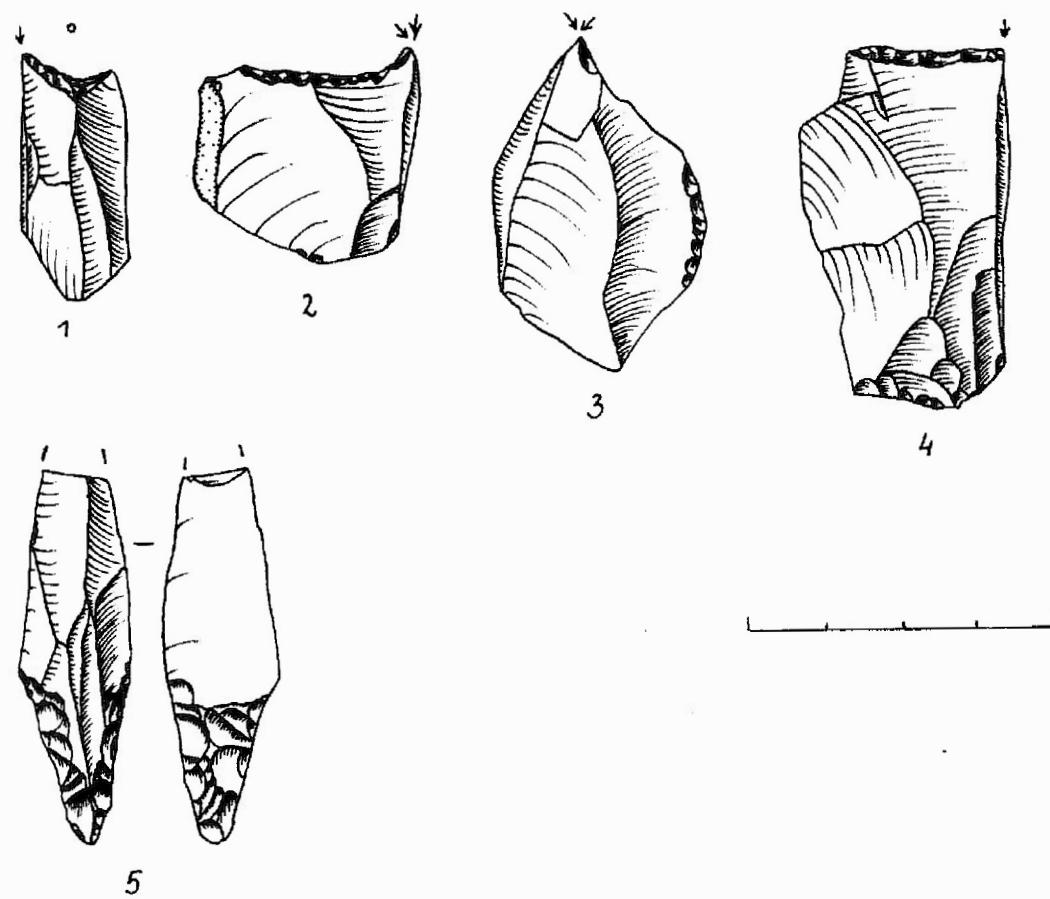
- S - svidrinis antgalis
- A - mikrolitinis osmenelis
- T - trikampis mikrolitas
- M - mikrorežukas
- I - lancetas
- G - graničukas
- R - režukas

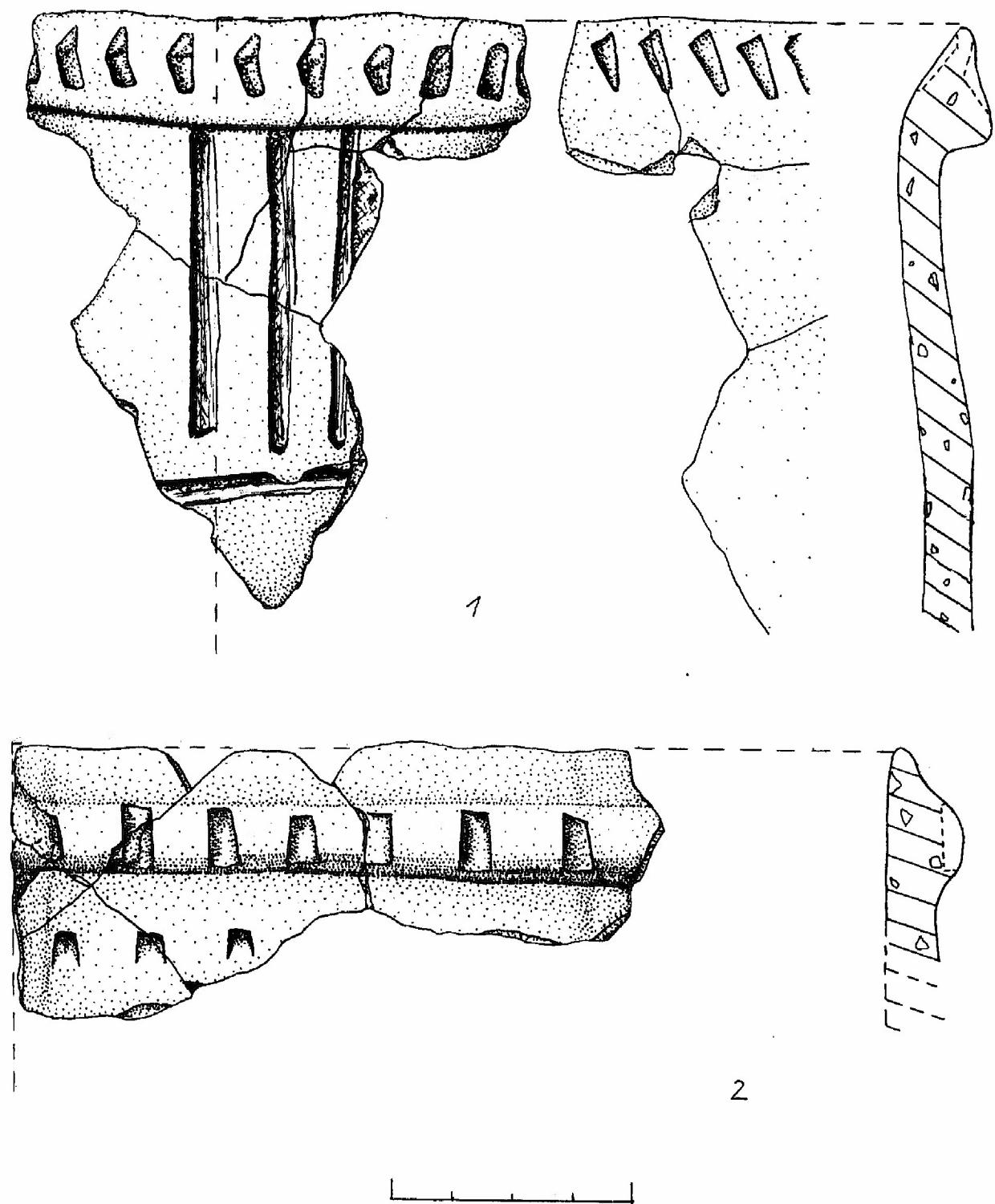

Ornamentuotos keramikos šukės

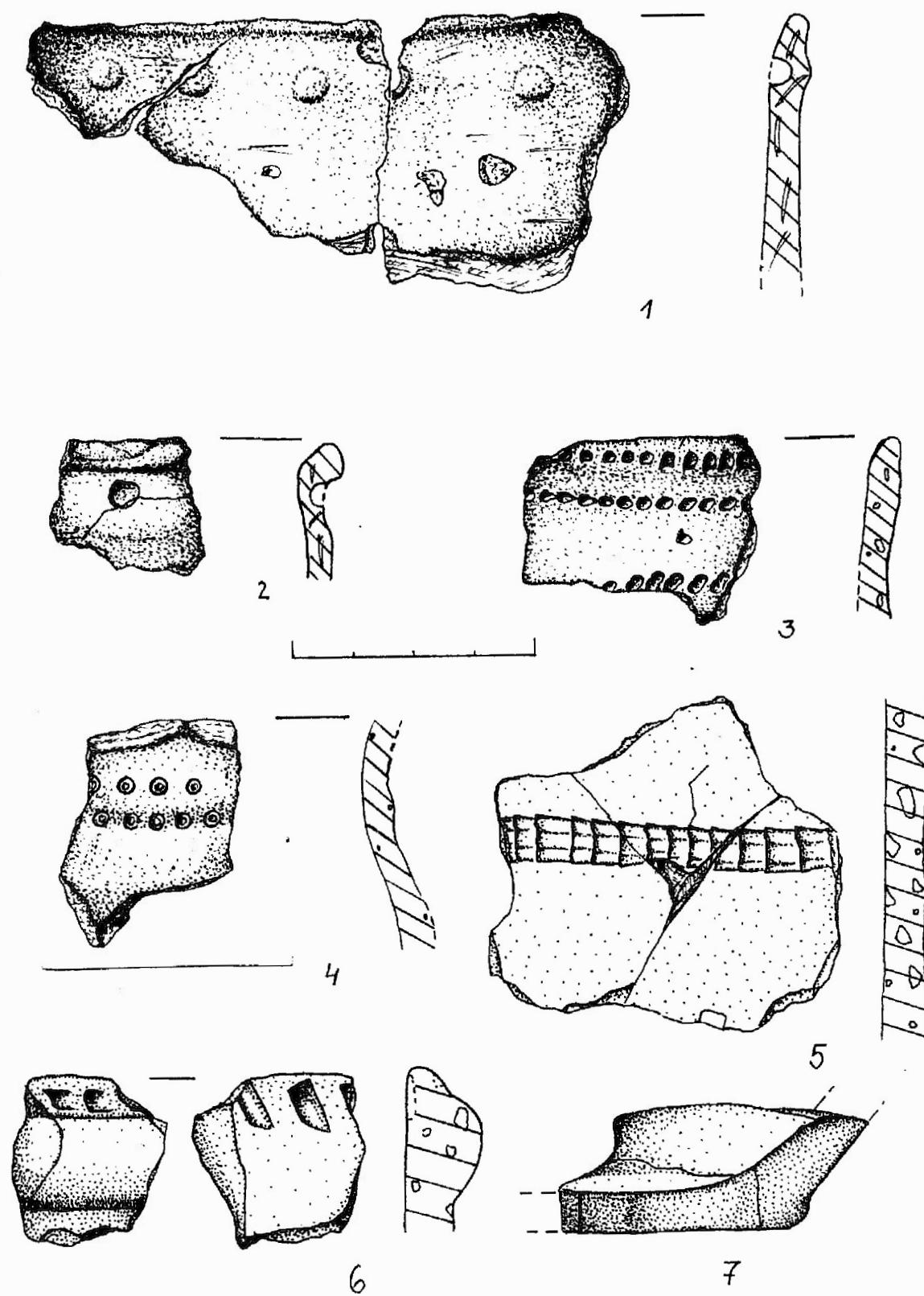
(pvody nr. pagal keramikos sarakšą p. 44)

Pav. 8 Vėlyvojo neolito – ankstyvojo žalvario amžiaus keramika

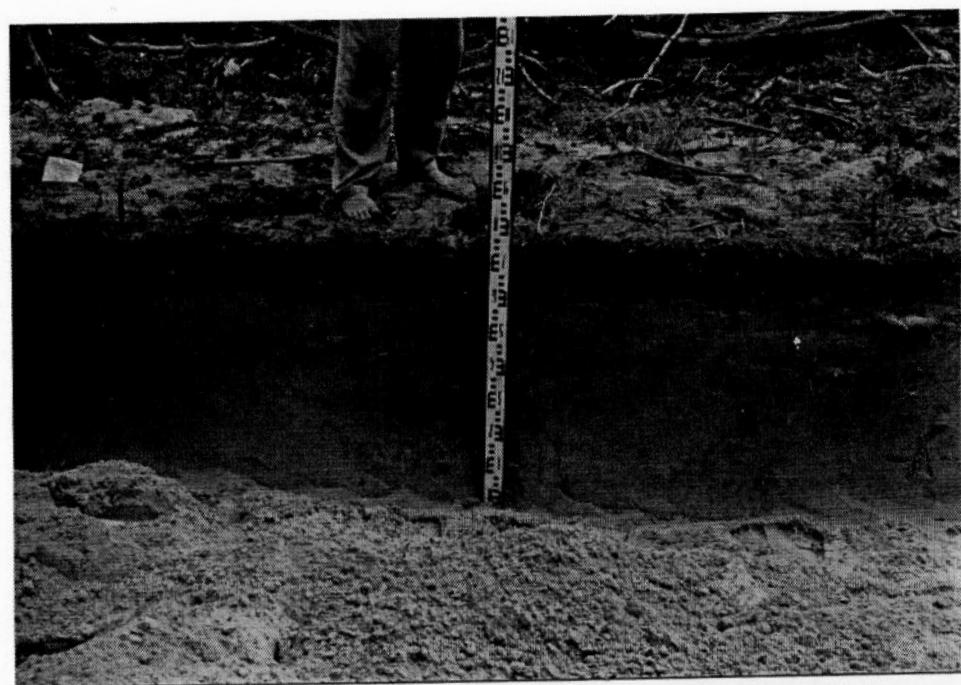
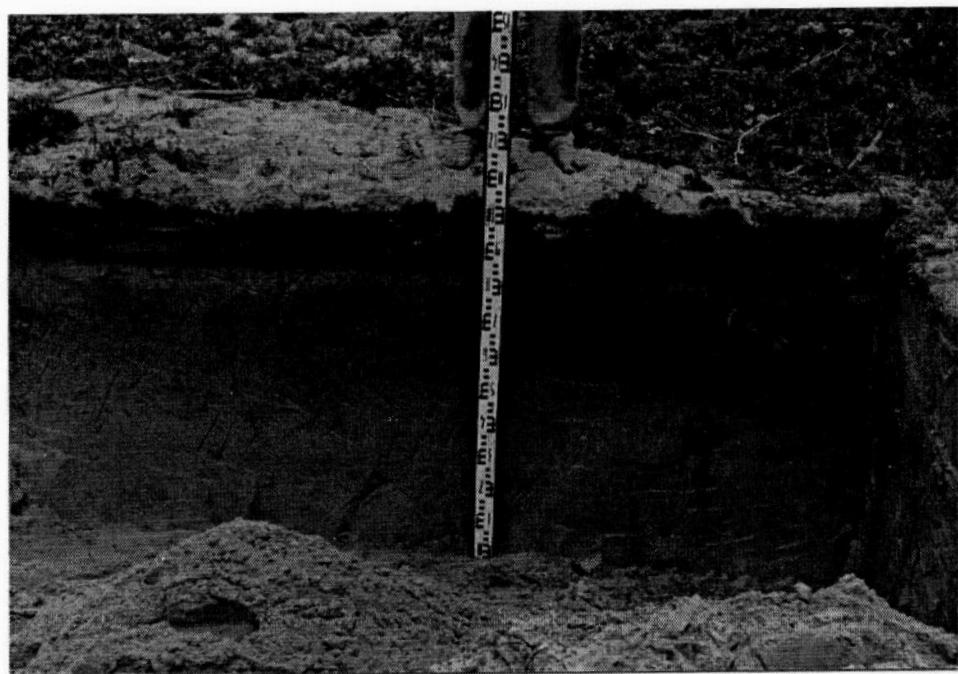
Pav. 9 Ankstyvojo neolito (1-2) ir vėlyvojo neolito – ankstyvojo žalvario amžiaus (3-7) keramika

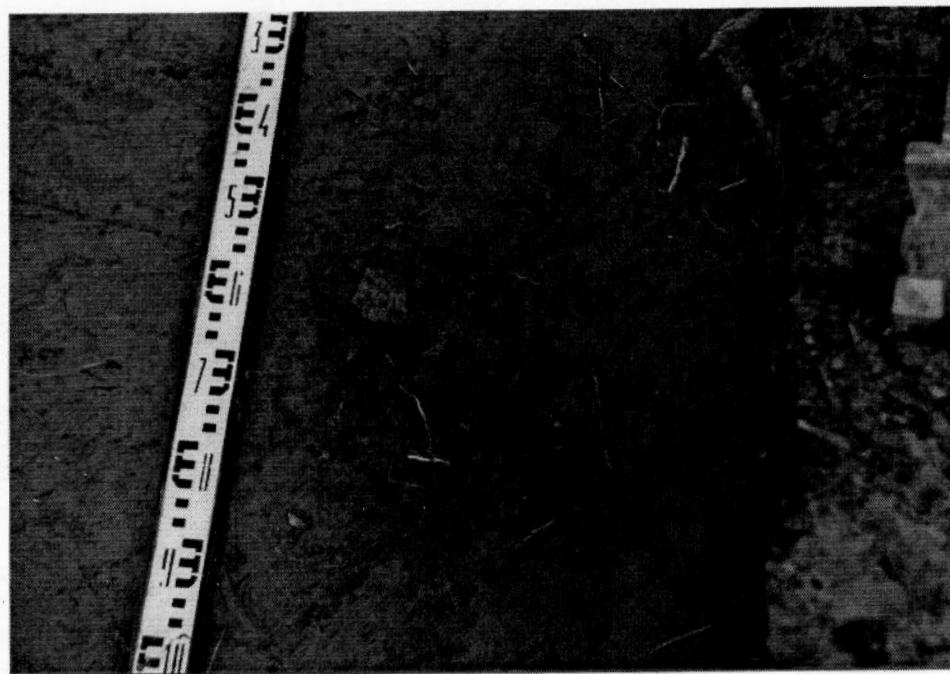
Pav. 10 Gyvenvietė tyrinėjimų pradžioje

Pav. 11 Užkastas tirtas plotas

Pav. 12, 13 Perkasų pjūviai. Kv. G-52, H-52, O-55, N-52

Pav. 14 Laužavietē

Pav. 15 Laužavietēs pjūvis